

Gradnja 452 metrov dolgega viadukta v Mostah

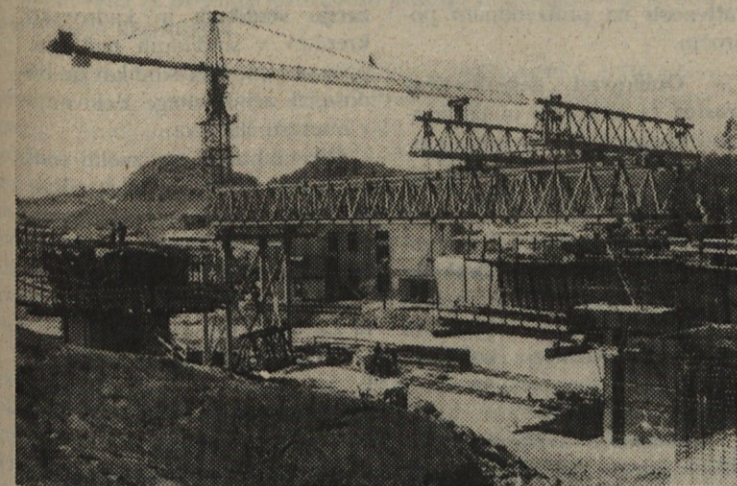
Prvi par stebrov že stoji

Po zadnjih podatkih, ki smo jih dobili po telefonu tik pred zaključkom redakcije za to številko Gradisovega vestnika, so Nizkograjčani pri betoniranju sredinskega para stebrov za mogočen viadukt na trasi bodoče avtoceste Hrušica – Vrba že dosegli višino 49 metrov. V dneh do izida časopisa bodo torej le še enkrat prestavili opaž, nato pa se bodo že lotili vrhnje »kape«.

Avtocesta, ki bo šla po tem viaduktu v rahli krivini in v blagem padcu navzdol, se bo na drugem bregu nadaljevala v ugrezu oziroma »galeriji« pod naseljem Moste. Tudi tam se je medtem že pričel 180 metrov dolg in 40 metrov širok izkop.

To bi bili glavni dopolnitvi članka o dogajanjih na gradbišču po našem obisku v prvih dneh maja. Več na 9. strani.

G. B.

Opazi za šentiljski viadukt so domač izdelek Gradisa. Skupaj so jih izdelali v Kovinskih obratih in Nizkih gradnjah Maribor.

Gradimo od Šentilja do Kopra

Prednost cestogradnji

Sklep komisije za šport

Letos ne bo športnih iger

Ceprav so Gradisovi aktivni športniki izredno uspešni, posebno kegljači in tenisači, kot tudi rekreativci, ki nastopajo v številnih občinskih sindikalnih tekmovanjih, letošnjih športnih iger Gradisa ne bo.

Tak je sklep komisije za šport in rekreacijo pri konferenci OOZS Gradisa, ki je svoj program aktivnosti zaradi nastalih razmer začasno odložila.

Vsi člani komisije so bili enotni, da trenutne razmere ne dopuščajo takšnih akcij, temveč je priporočila, naj se rekreativci še naprej udeležujejo predvsem lokalnih tekmovanj in tako skrbijo za svojo telesno in duševno kondicijo.

Matija Krnc

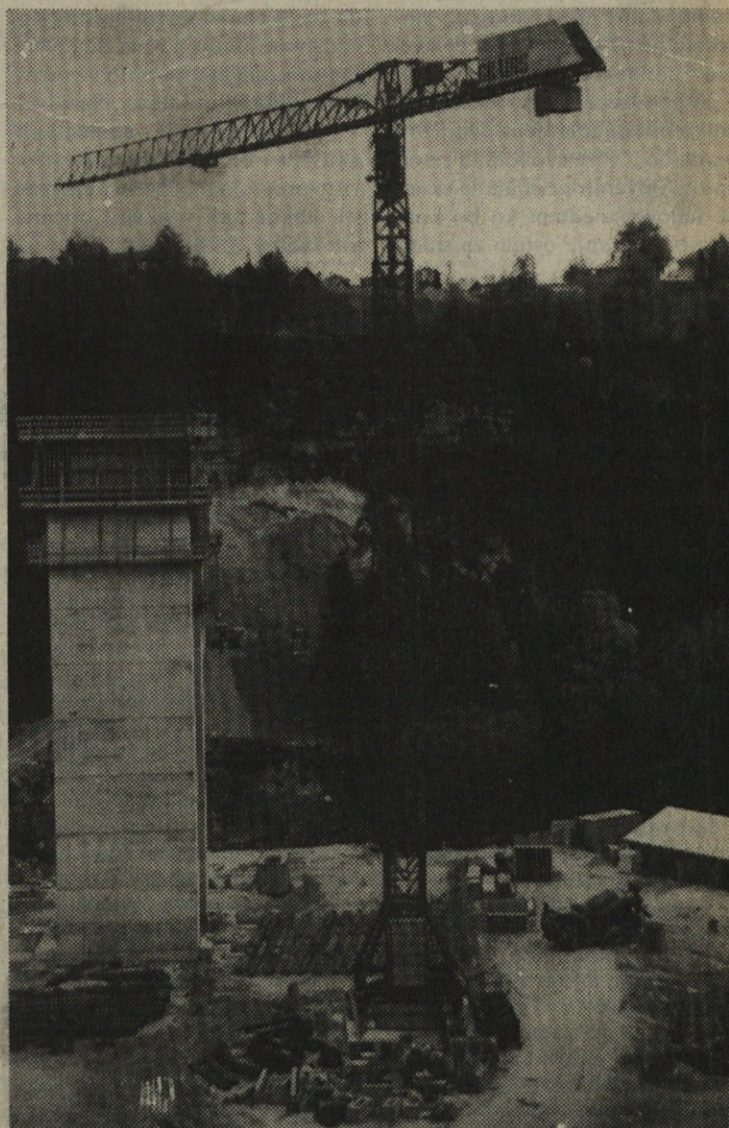
Gradnja avtocest je dobila v zadnjem letu močan zagon, kar kaže, da bo cestogradnja v prihodnje ena izmed nosilk gradbeništva. Pri vseh projektih sodeluje seveda tudi Gradis.

Odprtih je veliko gradbišč, kjer delajo pretežno delavci treh največjih gradbenih podjetij v Sloveniji – SCT, Primorja in Gradisa. Prva dva opravita največ dela na trasah avtocest, objekti pa so še vedno specializacija Gradisa.

Gradbišče je veliko, najpomembnejša pa so na šentiljskem mejnem prehodu, razcep avtocest pri Razdrtem, obalna avtocesta in seveda avtocesta Hrušica – Vrba. O vseh teh projektih pišem podrobneje prav v tej številki Gradisovega vestnika.

Veliko je tudi načrtov za gradnje v prihodnje. Pravgotovo se bo nadaljevala gradnja jugoslovanske avtoceste bratstva in enotnosti, podpisano je pismo o nameri za gradnjo avtoceste od Šentilja do Zagreba in od Trsta preko Kozine do Reke, nadaljevala se bo gradnja osimskih cest, za vse gradbenike pa je zanimiva tudi jadranska avtocesta.

C. P.

Stebra sta zdaj še za približno tretjino višja.

Sindikata delavcev gradbenih dejavnosti mesta Ljubljane

Sindikata enakopraven partner vodstvu podjetja

Glede na veliko število gradbenih delavcev na območju mesta Ljubljane, saj je ocenjeno, da jih je več kot 15 tisoč, je bila na osnovi programskih usmeritev ZSSS (Zveza svobodnih sindikatov Slovenije) in statuta sklicana skupščina, na kateri so pregledali dosedanje delo, sprejeli program in izvolili tudi novo vodstvo.

Udeležba je bila nekoliko skromna, saj se je zbralo le toliko delegatov, da je bila skupščina sklepčna. Tudi uvodničarji v svojih poročilih niso bili zelo kritični, čeprav je bilo problemov v zadnjem času na pretek.

Le v razpravi so zdramile vse prisotne zahteve nekaterih po lastnih sindikatih, saj v zvezi svobodnih sindikatov ne vidijo nobene možnosti za reševanje svojih problemov preko »starega« sindikata. Šele ob nastopu **Mihe Ravnika**, predsednika ZSSS in po njem je skupščina zaživela v pravem tonu.

V svojem govoru, ki je bil kritična ocena trenutnega stanja, je tov. Ravnikar poudaril, da trenutno stanje ni naklonjeno sindikatu in da si morajo delavci prav preko njega izboriti mesto v podjetništvu, saj bo le sindikat lahko opora delavcem. Opozoril je, da bo Zveza svobodnih sindikatov Slovenije izvajala le skupne naloge, medtem ko bo kontrolno reševanje ostalo za sindi-

kate dejavnosti. V načrtih za operativno izvedbo je omenil kolektivno pogodbo in preko njih pogoje in zaščito dela.

V razpravi so bila nato izpostavljena naslednja vprašanja: delo, primerne plače, zaščita oz. socialna varnost in njihova uresničitve.

Ob koncu so bili enotnega mnenja, da bo za sindikat, pa naj bo kakršenkoli veliko dela, če bodo delavci preko njega hoteli uresničevati svoje zahteve.

V nadaljevanju skupščine so delegati sprejeli tudi usmeritve delovanja odbora in sicer:

– Sindikalisti sindikata podjetja morajo doseči organiziranost in usposobljenost do take mere, da bodo **enakopravni partnerji** z vodstvom podjetja pri dogovaranju in pogajanju na področju, ki je v korist in interes članstva.

– **Izobraževanje sindikalnih aktivistov** bo potekalo tako v okviru programa odbora dejavnosti, kakor tudi v okviru občinskih svetov ZSSS.

– Svoje članstvo morajo **informirati in usposabljanje** o vseh spremembah in dogajanjih na področju dejavnosti, ki so povezane s pravicami iz dela.

– Vzpodbujati in usmerjati članstvo k **usposabljanju in inovativnosti** na proizvodnem področju.

– **Oblikovati demokratični prostor** za izražanje in usklajevanje posamičnih in posebnih interesov v okviru dejavnosti na področju mesta Ljubljane.

– Z vednostjo sindikalne organizacije odbor opravlja **funkcijo nadzora** pri uveljavljanju interesov delavcev v dejavnosti iz dela in delovnega razmerja (kolektivne pogodbe, dogovori, sporazumi. . .)

– **Zastopati in uveljavljati specifičen interes članstva** na vseh ravneh sindikalne in družbene organiziranosti tako na področju izplačila osebnih dohodkov, materialnih stroškov in doseženih pravihnikov.

– **Voditi politiko pridobivanja članstva** v interesu, da nihče od zaposlenih delavcev dejavnosti ne ostane brez svoje krivde brez dela, oziroma sindikalno zahte-

vanega nadomestila v času brezposelnosti.

– V okviru finančnih zmožnosti ohranjati že pridobljene pravice do proizvodnih, športnih in kulturnih aktivnosti.

– **Zahtevali bodo profesionalizacijo sindikata** in kadrovske krepitev v sindikatih podjetja, povsod tam, kjer sindikat ne bo dosegal učinkovitega delovanja v interesu članstva.

Ob zaključku so izvolili tudi novo vodstvo. Predsednik odbora sindikata delavcev gradbenih dejavnosti mesta Ljubljane je **Ivan Šimunič** iz SCT, sekretar pa **Tone Majzelj** iz občinskega sveta ZS Ljubljana-Bežigrad.

Od Gradisovih delavcev so bili izvoljeni **Janez Vodopivec** (GO Ljubljana) v nadzorni odbor, v pododbore dejavnosti pa še **Andrej Podrepšek** (GO Ljubljana) za gradbeno operativno, **Miran Terčič** (SPO Ljubljana) za zaključna in montažna dela, **Žarko Slabe** (GO Ljubljana) in **Mirko Kajzelj** (PB Ljubljana) v projektno, inženiring in marketing ter **Slavko Šarič** (UDD) v družbeni standard.

Matija Krnc

Reorganizacija sindikata – kakšen sindikat bomo imeli v Gradisu?

Delavci morajo sindikatu zaupati

Hkrati s spremembami na političnem in gospodarskem področju, ki so najbolj intenzivne prav sedaj, oziroma se bodo dogajale v najbližji bodočnosti, se spreminja tudi sindikat. Da se mora tudi sindikat spremeniti, ni nobenega dvoma.

V Sloveniji zaenkrat še ni prave konkurence med sindikati in zato tudi ne kaj dosti možnosti izbire med njimi. Trenutno so najmočnejši, z največ članstva in najbolje organizirani. Svobodni sindikati Slovenije, medtem ko se Neodvisni sindikati Slovenije pravzaprav šele organizirajo. Obstajajo pa še druge oblike sindikalnega povezovanja. Za pangozne sindikate organizirane regijsko so se tako odločili na Obali, ponekod v podjetjih in ustanovah pa so ustanovili samostojne sindikate, ki niso nikamor vključeni.

V razgovorih s predsedniki izvršnih odborov sindikata Gradisovih tozdog je prevladovalo mnenje, da bi se bilo glede na sedanje razmere najbolj vključiti v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije, ker nam trenutno največ nudi in lahko od nje največ pričakujemo. Pomisleki, češ da reformirani stari sindikat ne more zastopati interesov delavcev v sedanjih novih razmerah, so bili ovrženi s tem, da so v zadnjih letih, od kar so se »odcepili od države«, dokazali, da se spreminjajo v prave sindikate in da že zastopajo interese delavcev.

Razen tega zaenkrat vse kaže, da bodo Svobodni sindikati podpisovali kolektivne pogodbe (te bodo veljale za vse delavce, ne glede na članstvo v sindikatu). Vsekakor pa bodo okoliščine tudi ta sindikat prisiljevale, da se bo še spreminjal v skladu z zahtevami članstva.

Svobodni sindikati Slovenije so tudi najbolj aktivni pri pridobivanju članstva, sedanje članstvo v sindikatu je namreč prenehalo s prvim kongresom Zveze Svobodnih sindikatov Slovenije. Res je pa tudi, da imajo za sedaj v primerjavi s preteklostjo, ko so bili praktično vsi delavci člani sindikata, relativno malo članstva. Sredi maja je bilo vanje včlanjenih nekaj čez 84 tisoč delavcev.

V večini Gradisovih tozdog so tako že dali med delavce pristopne izjave za včlanjevanje v Svobodne sindikate Slovenije. Po dosedanjih podatkih se delavci v velikem številu včlanjujejo v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije.

Še pred mesecem je bilo predvideno, da naj bi bili vsi delavci Gradisa včlanjeni v sindikat gradbeništva, sedaj pa prevladuje mnenje, da naj se vsak včlani v sindikat dejavnosti, ki odgovarja njegovemu delu.

Kot je znano, je osnovna celica sindikalnega delovanja podjetja in je povsem samostojna pri svojem delovanju. Predsedniki praktično vseh Gradisovih osnovnih organizacij so bili mnenja, da bi bilo potrebno, da bi tudi na sindikalnem področju še naprej obstajala povezava na nivoju sestavljenega podjetja v obliki nekakšne koordinacije, ki bi omogočala usklajeno delovanje sindikatov tozdog – podjetij (na primer pri podpisovanju kolektivnih pogodb) in ki bi nudila tudi strokovno pomoč.

Oblika sodelovanja in povezovanja pa bo seveda v največji meri odvisna od bodoče organiziranosti Gradisa.

M. M.

Tudi še po aprilski seji delavskega sveta DO »pogajanja« o obliki organiziranosti

Qvo vadis (Kam greš?) Gradis

Kratkega odgovora na eno izmed ta čas najpogosteje zastavljenih vprašanj v Gradisu, namreč o tem, kakšna naj bi bila (kar najbolj učinkovita) nova organiziranost »starega« Gradisa, tudi po končani aprilski (10. redni) seji delavskega sveta DO ne moremo dati – ker ga ne vemo. Dolgotrajna pregovarjanja, dokazovanja, »pressing« v obliki posredovanj zamisli, predlogov, hotenj in želja komisiji, ki je bila imenovana za pripravo strokovnih podlag, že utrujajo – in še bolj povečujejo negotovost.

»Delegati smo se znova zadovoljili z zgolj preložitvijo sklepanja o predlogu (osnutku?) Pogodbe o ustanovitvi sestavljene-ga podjetja. Izgleda, da bo ta naš Gordijski vozec res moral počakati na novega mandatorja, da ga preseka«, je pokomentiral potek dogodkov eden izmed ta seji prisotnih.

V delu seje, v katerem so bila podana poročila o izvrševanju sklepov, sprejetih na prejšnjih zasedanjih delavskega sveta DO, je bil dejansko omenjen priimek zunanje osebe, s katero so bili opravljeni začetni pogo-vori in dosežen načelni sporazum, da bi se kandidat prijavil na objavo oziroma razpis za generalnega direktorja bodočega sestavljenega podjetja Gradis.

Vse, kar bi na to temo še zapisali, bi bilo hudo preuranjeno in ta trenutek odveč.

Zbranost in pozornost delegatov je bila največja ob osrednji točki dnevnega reda – Poročilu komisije za pripravo strokovnih podlag za učinkovito sestavljeno obliko organiziranosti GIP Gradis, ki ga je podal predsednik imenovane komisije dipl. gradbeni inženir **Franč Perc**.

Uvodoma je obrazložil kronologijo dogodkov (komisija je bila imenovana decembra lani), omenil pogoje, okoliščine in nekatere »zaplete« in pritiske kot vplive v času, ko je bilo treba delo opraviti, povedal, da sta se imenovani team na povabilo zavzeto vključila tudi dva profesorja mariborske Ekonomske fakultete, kot tudi to, da je komisija uspela pripraviti elaborat v roku (do 16. marca).

Da bi bila »Pogodba« kar najbolj učinkovita, je bila predmet obravnave na dveh direktorskih konferencah, svoje poglede in nekatere pogoje pa naj bi pri-speval tudi znani gospodarstvenik, predvideni mandatar.

Predlog, o katerem naj bi se sklepalo na delavskem svetu, je bil označen kot »integralni pre-rez, ki ne ruši koncepta, z mož-

nimi variantami rešitvami«. Predlog je bil ponujen v sprejem.

V razpravi, ki je sledila, je bilo očitno, da nekateri delegati niso mogli, smeli ali pa hoteli sprejeti na svoja pleča naložena jim bremena odgovornosti o nadaljnji usodi Gradisa.

»O gradivu, do katerega naj bi se opredelili, pomeni pa našo skupno nadaljno usodo, je razpravljal vsega pet ljudi. Je to odgovorno?« je nekdo vprašal na glas.

»Sestanek je zame povsem informativne narave. Prišel sem po informacije in ne na sklepanje za ali proti«, je iskreno povedal drugi.

»Dali smo vrsto pripomb, ki niso bile upoštewane...«

»Pogodba taka kot je, pri nas ne bo šla skozi.«

»Imenovali smo že nov sestav delavskega sveta, nismo pa še registrirani. Članov starega sestava ne moremo pripraviti do tega, da bi se še enkrat zbrali in prevzeli nase vso odgovornost ravno pri odločitvi o tako kočljivem vprašanju.«

»Gradivo je brez prilog, ki bi omogočile izračun učinkov. Kot tako je lahko samo osnutek, ne pa predlog, ki bi ga danes lahko sprejeli.«

In tako naprej. Tudi »druga stran« se ni dala: »Komisija je naloženo ji delo opravila. Pripombe so bile in bodo, jih poznamo. Vse, ki so bile vsaj kolikor toliko sprejemljive, smo upoštevali – popuščati pri principih pa ne moremo.«

Ali: »Zadolženi smo bili, da pripravimo predlog kar najbolj učinkovite organizacije. Že ta predlog je kompromis – in ne zgolj »stroka«, ki bi (je) določene stvari gladko zavrnila...«

Nekaj časa je »viselo v zraku« vprašanje, ali bi veljalo dati na glasovanje sklep, s katerim bi bilo potrjeno, da je komisija s predajo elaborata svoje delo opravila in bi se jo lahko razrešilo. Saj bi lahko njihovo delo na-

daljevala – ali pa na novo začela – druga komisija... Variantna možnost, ki je bila že omenjena, je bila, da bi lahko revizijo pogodbe opravil novi mandatar ob nastopu...

Izčrpljujoča in kar več ur trajajoča brezplodna razprava v stilu »povuci-potegni« je tudi zadnje dvomljivce prepričala, da v zvezi s to točko soglasja glede ponujenega preloga ne bo.

Izbira v nastali »pat poziciji« je bila ali-ali: če bi šel nespremenjen predlog »Pogodbe« v sprejem na tozde, bi ga tam bržkone ne sprejeli; če se naj bi omogočil čas za posredovanje pripomb, bi le-teh ne upoštevala komisija.

In izhod?

Izhod je znan. Na kratko – dosežen je bil samo odlog, predah.

Poskus glasovanja »za« sprejem predloga »Pogodbe« je bil neuspešen. Predlog je zavrnilo 17 delegatov, osem se jih je glasovanja vzdržalo, ravno tako osem (ali pa samo osem glasov) je bilo »za«.

Sledilo je glasovanje o sklepu, da naj bi se »Pogodba« kot osnu-

Kdaj ponovno skupne akcije?

Reorganizacija in celostna podoba

Čeprav smo že v marčevski številki pisali o skupnih akcijah, ki se tičejo znaka, imen, dopisov in žigov, so bili takratni naši dvomi upravičeni. Ob registracijah se pojavljajo vse slabosti, ki bi bile lahko odpravljene le z malo dobre volje.

Zdi se, da se še vedno vodstvene strukture ne zavedajo, da živeti pod isto streho pomeni tudi prilagajanje skupnim interesom in odrekanje nekaj svojih pravic. Saj drugače ni moč živeti pod isto streho. Tu pa, kot da ta pravila ne veljajo. Za skupno streho so vsi, le da si pogoje razlagajo oz. postavljajo povsem v nasprotnih smernicah.

Nekaj nastale zmede pri tem je prav gotovo pripisati tudi vodstvu, ker ni vsaj na teh skupnih točkah le-te tudi določilo. Tako pa so bili tozdi prepuščeni sami sebi in imajo tako različne statute in v njih tudi različno zapisane te skupne točke.

Vzemimo za primer tozde KO Maribor. V sporazumu je zapisano: Industrijsko podjetje Strojgradnja Maribor; v Statutu so zapisali – Podjetje Gradis Stro-

tek posredovala v javno obravnavo (trajala je do 8. maja), pripombe pa je bilo treba do poldneva tega dne dostaviti Službi pravne pomoči. Sklep je bil sprejet.

Z naslednjim, prav tako sprejetim in zadnjim sklepom v zvezi s to točko dnevnega reda (o reorganizaciji) je bila komisija zadolžena, da se še enkrat sestane, v pogleda pripombe in jih v prisotnosti direktorjev tistih tozdov, iz katerih so bile posredovane, poskuša uskladiti.

Čistopis »Pogodbe o ustanovitvi sestavljenega podjetja GIP Gradis Ljubljana« naj bi se nato, brez ponovnega sklicevanja delegatov delavskega sveta delovne organizacije Gradis, dostavil in ponudil delavskim svetom podjetij v sprejem.

Z informacijami o nadaljnem postopku »usklajevanja« pripomb oziroma spremembah v čistopisu »Pogodbe« in še manj o uspešnosti sprejemanja na delavskih svetih podjetij, v dneh, ko oddajamo to grdivo v tiskarno, žal ne razpolagamo.

Zato Qvo vadis, Gradis.

G. B.

jegradnja Marobor; v uvodnem delu in v členu, kjer je naslov firme: Gradis, Strojgradnja Maribor, medtem ko je v pogodbi zapisano njihovo ime – Gradis industrijsko podjetje strojgradnje Maribor. Podobnih primerov je še veliko. Pa ne samo zaradi imena, tudi znak nekaterih uporabljajo napačno.

Zato ponovno zapišimo, da je Gradisov znak zaščiten in je sestavljen iz dveh delov – prvi del znaka vsebuje črn okvir v obliki kvadrata, v katerem je preko črnega razprtega grabeža napis Gradis v tipiziranih črkah rdeče barve. Drugi del znaka je napis Gradis v Rockwell tipografiji. Vsak del znaka se lahko uporablja posebej ali oba skupaj, vendar samo v obliki, ki je določena s celostno podobo firme.

Matija Krnc

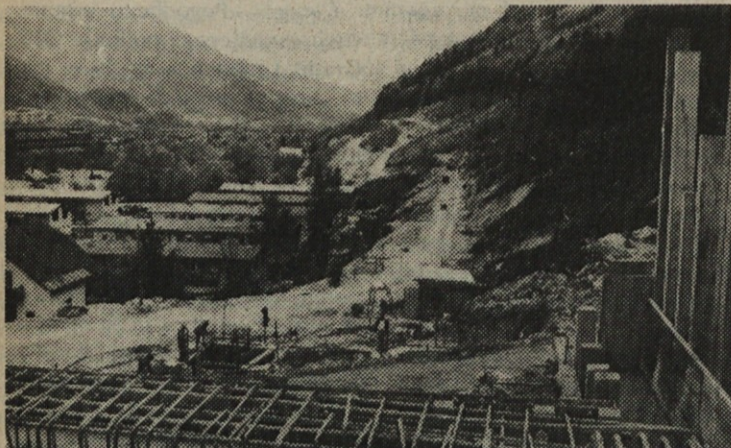
Na odseku AC Hrušica - Vrba pod Mežaklo

Trije viadukti

Na razmeroma kratkem a zahtevnem odseku bodoče avtoceste Hrušica-Vrba, na tesnem prostoru med pobočjem Mežakle in naseljem Podmežaklja, bo šla avtocesta mimo Jesenic pretežno po viaduktih in le v krajših presledkih med njimi po tleh.

Gradisovci (GOL) so pridobili gradnjo treh viaduktov, pred nekako tremi meseci pa so pričeli graditi prvega, ki nosi oznako »6-1«, dolg pa bo 240 metrov. Približna vidna višina viadukta nad tlemi bo okrog 17 metrov, imel bo osem polj z razpetinami po 30 metrov, širina pa bo 19,3 metra.

Prvemu podoben in enake dolžine bo tudi drugi viadukt z oznako »6-2«, samo kakih 300 metrov oddaljen od »6-1«. Še približno 120 metrov naprej od drugega viadukta pa bo treba zgraditi še tretjega, ki pa bo po dolžini krepko presegel dolžino obeh že omenjenih viaduktov skupaj.

Graditelji AC mimo Jesenic so kljub »varčnemu profilu« na tesnem s prostoru.

Viadukt 6-1 v gradnji, na trasi AC Hrušica - Vrba pod Mežaklo.

Dolg bo kar 520 metrov, torej daljši od viadukta v Mostah, imel pa bo 14 podpor.

Ob trasi na tem odseku ni dovolj prostora, da bi vzporedno tekla še žerjavna proga. Vso montažo bodo morali opraviti s pomočjo avtodvigal.

Pod vsako podporo ali stebrom bosta kot temelj izkopana in potem zabetonirana po dva vodnjaka s premerom po pet metrov in v globino tudi do 10 metrov. Kot zanimivost zapišimo tudi to, da so na 22 ali večstopinjski brežini za vsak vodnjak (praktično vse) predvidena sidra za dodatno učvrstitev (po

dve 20-metrski sidri na vodnjak). Dela in to zahtevnega bo torej precej.

Rok za vse tri objekte je september 1991, za »6-1« kot prvega pa april prihodnje leto.

Na gradbišču je trenutno vsak dan okrog 30 delavcev, v konici del pa jih bo okrog 100. Delo je organizirano na dve izmeni, ki delata po 12 ur dnevno, menjata pa se vsakih 14 dni.

Razen izkopov za dovodne ceste, izkopov vodnjakov in betoniranje le-teh, so takoj po praznikih zabetonirali tudi že prvi opornik.

G. B.

Naše projektante investitorji cenijo, pa vendar...

Projektiva životari

Nekdaj je veljalo, da je bila zaposlenost projektantov dokaj zanesljiv barometer, ali bo imela operativa v prihodnje dovolj dela ali ne. To je veljalo za vsa večja gradbena podjetja, ki so svoj razvoj načrtovala dolgoročno, brez lastnih projektantov in projektov pa to preprosto ni šlo.

V Gradisu imamo kar dva Biroja za projektiranje, ljubljanskega in mariborskega. Njihovo delo pa ni razdeljeno po regijah, kot bi to kdo lahko napačno sklepal. Biroja sta si, pred leti, po usmeritvi na sistemske objekte in specializacijo, delo razdelila glede na področja dejavnosti - projektiranje mostov je bilo prenešeno v mariborski biro, v ljubljanskem pa so razvijali konstrukcije hal in arhitekturo.

Tokrat bomo pisali o Gradisovem ljubljanskem Biroju za projektiranje, pogovarjali pa smo se z direktorjem **Mirotom Groblerjem**.

»Težke čase preživljamo,« je kar na začetku povedal direktor. »Reorganizacija nas postavlja v povsem drugačen položaj v odnosu na nekdanji Gradis, o podjetništvu pa predvsem šele razmišljamo in govorimo, z miselnostjo in spremembo obnašanja pa nismo prišli daleč.

Trenutno naši »veji« slabo kaže, čeprav bi ne mogel trditi, da dela ni. Težko pa je delo vnovečiti, namreč da bi bil plačan višji odstotek dejansko opravljenega dela. Včasih človek kar izgublja voljo, delamo na primer za Gradis, za svoje delo pa dobimo plačilo z velikim »če« - če bo Gradis uspel in bo dela tudi izvajal, če bo investitor sprejel naš predlog za morebitno preprojektiranje in ga

tudi plačal, če so na voljo sredstva, s katerimi bi na željo ali celo kot pogoj investitorja stopili v kapitalski odnos in tako naprej.

Na tržišču je vse več konkurence, vsaka ponudba pa stane. Ker nihče ne želi propasti med prvimi, pomenijo veliki stroški za sorazmerno skromen uspeh naše veliko siromašenje. V kakšno večje poslovno tveganje se vsakdo nerad spusti, ker se zaveda, da bi ga to lahko pokopalo.

Naše obveznosti, da pokrijemo stroške in ne zaplavamo v rdeče številke, so velike - mesečno moramo realizirati za okrog 250 tisoč DEM dinarske protivrednosti. Vsega tega denarja seveda ne pridobimo v Gradisu in z delom za Gradis, temveč nasprotno, večino v tržnem prostoru (nad 85 odstotkov) in samo med 10-15 odstotki v Gradisu.

Investitorji nas cenijo in nas visoko uvrščajo. Zanesajo se na nas in vedo, da od nas dobijo projekte »brez presenečenj«. Z ozirom na slednje bi celo rekel, da se prodajamo prepoceni; to se odraža tudi na naših osebnih dohodkih. Vendar skupna, vsak mesec potrebna vsota, je le velika - in delo je delo.

Posebna področja, o katerih bi se dalo precej napisati, so tudi zaščita pred krajo idej, neobstoje organa državne kontrole, kot ga pozna Zahod, prehod na hitrejši, z računalnikom podprt način projektiranja in ne nazadnje tudi vloga tega (in mariborskega) Gradisovega Biroja za projektiranje ob oziroma po reorganizaciji.

O vsem tem bomo pisali kdaj drugič.

G. B.

Gradis Interna banka Finančna organizacija, družba z omejeno odgovornostjo, Ljubljana

Preoblikovanje za učinkovitejšo finančno funkcijo

Od 16. aprila 1990 posluje Interna banka GRADIS n.sol.o. z novo firmo, ker se je preoblikovala po določilih Zakona o podjetjih ter Zakona o bankah in drugih finančnih organizacijah. Družba GRADIS IB d.o.o. opravlja za svoje družbenike bančne in druge finančne posle na podlagi cenika.

Pogodbo o ustanovitvi GRADIS, Interne banke, finančne organizacije, d.o.o. so podpisala v času od 1. do 28. februarja 1990 vsa podjetja v sestavi Gradisa.

Na ustanovnem zboru družbe GRADIS IB d.o.o. je bil 11. aprila 1990 sprejet Statut in izvoljeni so bili organi družbe. Na seji zbora so bili prisotni vsi delegati, pooblaščenki podjetij – ustanoviteljev, ki imajo skupaj 89 glasov. Glasovi družbenikov so izračunani iz osnovnega kapitala družbe, kjer vsak glas predstavlja najmanjši znesek vloge, en glas pa imajo delavci družbe.

Družbeniki upravljajo družbo na zborih družbe, ki ima stalnega predsednika in namestnika predsednika. Izvršilni odbor pa je izvršilni organ zbora družbe in skupni organ upravljanja družbenikov in delavcev družbe med sejava zbora.

Nadzorni odbor opravlja finančni in materialni nadzor nad poslovanjem družbe. Posle družbe vodijo direktor in eden ali več pomočnikov direktorja. Mandat vseh teh organov družbe traja 4 leta.

Izvršilni odbor družbe se je prvič sestel 10. maja 1990 in je kot najpomembnejši sklep sprejel Poslovno politiko GRADIS Interne banke finančne organizacije d.o.o. Ljubljana za leto 1990. Na podlagi zakonskih možnosti in sprejetih aktov opredeljuje družba GRADIS IB naslednje glavne cilje in naloge svoje poslovne politike v letu 1990:

- zagotavljanje likvidnosti družbenikov na osnovi bonitete družbe GRADIS IB, konkurenčnosti in poslovnosti;
- pridobivanje sredstev z izdajo kratkoročnih kreditov in dolgoročnih vrednostnih papirjev;
- kreditiranje družbenikov v okviru dogovorjenih okvirjev;
- plasiranje sredstev na podlagi poslovno-tehničnega sodelovanja z družbeniki ter finančnimi organizacijami in bankami;
- opravljanje drugih poslov v okviru dejavnosti družbe GRADIS IB in sicer:

a) plačilni promet;

b) najemanje in vodenje stanovanjskih kreditov ter skladov skupne porabe;

c) saldakonte s kompenzacijskimi posli ter boniteto poslovnih partnerjev;

č) drugi posli, ki se bodo organizirali v skladu s potrebami družbenikov ter podjetja GRADIS kot celote, to je predvsem: devizni plačilni promet, hranilno-kreditna služba, finančni inženiring itd.

Celotna poslovna politika bo podrejena doslednemu izvajanju načel likvidnosti in solventnosti, da bi tako družba GRADIS IB ohranila status kreditno sposobne finančne organizacije. Ob tem pa bo družba GRADIS IB tudi v tekočem letu dnevno likvidnostno pozicijo uravnavala skladno z načelom optimalne likvidnosti in v tem okviru racionalno uporabljala vse razpoložljive likvidnostne rezerve.

V okviru politike oblikovanja kreditnega potenciala bo družba GRADIS IB zlasti aktivna na področju:

- pridobivanja sredstev od bank in drugih finančnih organizacij, zavarovalnic in poslovnih partnerjev;
 - pridobivanja trajnega kapitala;
 - zbiranja sredstev družbenikov, ki jih bo stimulirala z ugodno obrestno mero;
 - skladno s sprejetimi akti bo vodila tako politiko finančnega rezultata, ki naj bi v letnem merilu omogočil oblikovanje sredstev rezerv v višini najmanj 10 odstotkov ustvarjenega dobička.
- Oblikovani obseg trajnega kapitala bo družba povečevala skladno z načeli skupne poslovne politike in ob upoštevanju možnosti plasmaja sredstev.
- Ob doslednem izvajanju načel likvidnega, varnega in rentabilnega poslovanja bo poslovna politika družbe v letu 1990 v okviru naložbene dejavnosti usmerjena zlasti v:
- zagotavljanje likvidnosti družbenikov glede na multiplikator dovoljenega obsega zadolževanja, ki predstavlja, trikratno vrednost ustanovnega

Delegati – pooblaščenki družbenikov na ustanovnem zboru GRADIS IB, d.o.o.

1. Evelina Radej, GE Maribor, 18 glasov
2. Slobodan Paripović, GE Nizke gradnje Maribor, 13 glasov
3. Iztok Tominc, GO Ljubljana, 12 glasov
4. Bojan Kovačič, SPO Ljubljana, 9 glasov
5. Franc Pogačar, GE Jesenice, 9 glasov
6. Danica Ojstršek, GE Celje, 7 glasov
7. Milan Benčič, GE Koper, 4 glasovi
8. Evgen Kaučič, KO Maribor, 3 glasovi
9. Avgust Skrinjer, GE Ravne na Koroškem, 3 glasovi
10. Ivan Škulj, OGP Ljubljana, 2 glasova
11. Nada Kele, GE Gradnje Ptuj, 2 glasova
12. Franc Vodopivec, LJO Škofja Loka, 2 glasova
13. Ida Baznik, Biro Ljubljana, 1 glas
14. Jelka Bricelj, IB Ljubljana, 1 glas
15. Alojz Ferle, IB Ljubljana, 1 glas
16. Magdalena Horvat, Biro Maribor, 1 glas
17. Kristina Nose, Inženiring Ljubljana, 1 glas

Ostali prisotni:

1. Angela Kavčič
2. Vilbald Bele
3. Vekoslav Pečnik
4. Janez Ferline

Predsednica zbora: Evelina Radej

Namestnik predsednice zbora: Bojan Kovačič

Člani izvršilnega odbora družbe GRADIS IB, d.o.o.

1. Helena Béber, IB Ljubljana
2. Milan Benčič, GE Koper
3. Angela Kavčič, v.d. dir. GRADIS IB
4. Evgen Kaučič, KO Maribor
5. Slobodan Paripović, GE Nizke gradnje Maribor, predsednik
6. Vekoslav Pečnik, PO DO
7. Franc Pogačar, GE Jesenice
8. Vladó Osolnik, OGP Ljubljana
9. Iztok Tominc, GO LJ, namestnik predsednika

Člani nadzornega odbora družbe GRADIS IB, d.o.o.

1. Nada Kele, GE Gradnje Ptuj
2. Bojan Kovačič, SPO Ljubljana
3. Rudi Kranjc, GE Celje
4. Evelina Radej, GE Maribor
5. Avgust Skrinjar, GE Ravne na Koroškem

zneska, preko te meje pa samo s soglasjem izvršilnega odbora družbe;

- plasiranje viškov sredstev kreditno sposobnim poslovnim partnerjem;
- kreditiranje investitorjev zaradi pridobitve in izvajanja del in ostalih poslov družbenikov.

Na področju garancijskega poslovanja bo družba izvajala tako poslovno politiko do družbenikov in poslovnih partnerjev, da bo vsebinsko uveljavljala enaka načela in kriterije kot so opredeljena za področje naložbene dejavnosti.

Na podlagi opredeljenih glavnih ciljev in nalog poslovne politike v letu 1990 bo družba izvajala tako poslovno politiko oblikovanja in uporabe prihodkov, da bo doseženi dobiček omogočil oblikovanje rezerv v obsegu najmanj 10 odstotkov revalorizirane vrednosti ustanovnega kapitala.

Za doseganje zastavljenih ciljev poslovanja bo glavno težišče politike na racionalizaciji in prestrukturiranju kadrov in sicer:

- praviloma bomo zaposlovali le delavce s VI. in VII. stopnjo izobrazbe;
- omejili bomo zaposlovanje delavcev za določen čas in zato le izjemoma nadomeščali daljše odsotnosti z delavci izven družbe;
- sistematično bomo skrbeli za izobraževanje in strokovno rast vsakega posameznega delavca ter
- racionalizirali samoupravne akte, uveljavili fleksibilen način delitve dela in učinkovitejši sistem nagrajevanja delavcev.

Z učinkovito organizacijo družbe Gradis IB bomo izboljšali delovanje finančne funkcije od vodenja, izvajanja, informiranja, nadzora in analiz finančnega poslovanja za potrebe družbenikov.

A. K. in J. F.

Lesna industrija in objekti Škofja Loka

LIO že registriran kot podjetje

»Dovčerajsnji« Gradisov toz Lesno industrijski obrat v Škofji Loki se je reorganiziral v podjetje z imenom LESNA INDUSTRIJA IN OBJEKTI, Škofja Loka, p.o. Krajša oblika spremenjenega imena ostaja enaka (LIO), pred imenom pa je zapisano tudi ime Gradis kot ime sistema, iz katerega izhajajo, oziroma tudi bodočega sistema – sestavljenega podjetja Gradis, ki naj bi ga podjetja, nastala iz nekdanjih gradisovih tozdov, na novo oblikovala s pogodbo.

Škofjeločani so po podatkih, ki so nam ta trenutek na voljo, eno izmed prvih Gradisovih no-voorganiziranih podjetij, ki so uspešno »spravili skozi« tudi registracijo pri sodišču. »Razpologam z informacijo, da je stvar potrjena, da zadržkov ni bilo«, nam je omenila direktorica **Ida Filipič-Pečelin**, »čakamo le še na prejem ustreznega dokumenta, odpravka sklepa.«

Hkrati s postopkom za registracijo podjetja LIO so v Škofji Loki temeljito pregledali, dopolnili in razširili področje svoje dejavnosti. »Dopolnili smo jo z vsem tistim, kar se je v preteklosti pokazalo, da bi bilo smotrno.«

• Med najpomembnejšimi novostmi je zunanjetrgovinska registracija – za uvoz in izvoz; na domačem trgu pa razširitev na malo-prodajo – zaenkrat sicer samo na sedežu na Kidričevi 56 v Škofji Loki, kjer bo načrtovana **ureditev lastne industrijske prodajalne** kmalu postala stvarnost.

Razen predstavitev in prodaje svojih proizvodov, bo organizirano tudi svetovanje, sprejem naročil za izdelke po merah in

željah kupcev, razmišljajo tudi o takoimenovanem »hobby« programu, ker trgovine take vrste ni daleč naokrog in podobno. Tečejo tudi pogovori z OGP, da bi se vsi kupci v obstoječi ljubljanski prodajalni ob Šmartinski lahko seznanili z njihovim programom – z možnostjo hkratnega naročila seveda.

»Kar se tiče maloprodaje, smo bili doslej vezni na druga lesno trgovska podjetja – kar je izdelek za kupca precej podražilo. Nema lokrat se je tudi zgodilo, da so v trgovinah zalogo naših izdelkov prodali, mi pa smo še imeli enake izdelke v skladišču; ker je bila povezava s trgovino šibka, je bil še šibkejši stik s potencialnimi kupci. Čeprav je res, da so se možnosti za plasman realno zaostriše, pa se trg vendarle ni docela zaprl.

Tudi tržišče hlodovine se je letos, nekaj tudi po zaslugi blage zime, umirilo – običajnega medsebojnega tekmovanja (borbe) za premajhne razpoložljive količine surovine ni. Les se dobi, cene so stabilne in celo nekoliko nižje kot so bile, kdor lahko plača (teh pa je vse manj) je v prednosti.

Poslovanje LIO v preteklem letu je bilo uspešno (poslovno leto so končali pozitivno), kar ima še poseben pomen, če se

• **Struktura del v LIO je trenutno približno takale:** na prodajo lesa odpade okrog 25 odstotkov, proizvodnja industrijskih izdelkov in embalaže zavzema okrog 45 odstotkov, preostalih 30 odstotkov pa predstavljajo klasična mizarska in tesarska dela; šele v tem delu se pojavi sodelovanje z ostalim Gradisom in to z deležem okrog tretjine (ali nekje okrog 10 odstotkov celote). Delež je še vedno razmeroma skromen, če navedemo za primerjavo, da naj bi letos izdelali in izvozili vsaj za še enkrat toliko – torej približno petino vse svoje proizvodnje.

spomnimo, da so dobršen del lanskega leta pravzaprav zaključevali obdobje svoje sanacije in ga tudi uspešno zaključili.

»Zadnji trije meseci v lanskem letu so sicer nekoliko pokvarili sliko iz polletja in tričetrtletja – pogoji so se še zaostriše, skoraj vsa panoga lesarstva se je znašla v velikih težavah, realno pozitiven rezultat brez »skrivarnic« in »lepotnih popravko« pa je že uspeh sam po sebi, mar ne?«

Ob upoštevanju okoliščine, da je obdobje prvih treh mesecev za njih zunajsezonski čas, tudi »slika« poslovanja v prvem

• Iz izvoznega programa omenimo, da lepo teče **proizvodnja in prodaja programa »Front« v Avstrijo**; da si s podobnim programom ob še višjih zahtevah glede kakovosti in s pomočjo Slovenijalesa prizadevajo prodreti tudi na ameriški trg (prvo pošiljko naj bi odpremili te dni). V kratkem pričakujejo, da bo prišlo ob obisku kupca iz ZDA, ki so mu že dobavljali sestavne dele montažnih hiš, do novega naročila. Sicer pa skupaj z Jelovico izdelujejo in pošiljajo sestavne dele montažnih hiš še v Nemčijo in Avstrijo, preko Smelta pa so dobili naročilo za gradbiščno naselje, ki naj bi stalo ob Črnem morju, kjer prevzema gradnjo Pionir. V obdelavi je še nekaj tovrstnih ponudb.

četrtletju letošnjega leta ni slaba. Svoje zmogljivosti imajo trenutno ugodno zasedene, pri teh delih pa gre za večja naročila, za katera pa veljajo kratki pogodbeni roki. Pred sklenitvijo posla je v zadnjem času vse bolj pri-

sotna bojazen, če bo pri njih naročena, izdelana in izdobljena roba kasneje tudi dejansko plačana...

Več skupin tesarjev dela na objektih, ki so jih sicer prevzeli v delo Jeseničani, Celjani in tudi Ljubljančani. Med temi deli bi posebej izpostavili izdelavo in montažo ostrešij na Hrušici. O čemer pišemo posebej.

»Dolga leta smo bili, kar se opremljenosti tiče, v sami konici v panogi«, je še omenila direktorica. »In spet bi bilo potrebno vlagati. Gater je že precej dotrajan, vrstijo se zastoji, izpadi in popravila pa višajo stroške. Pri najzahtevnejših izvoznih izdelkih z obstoječo opremo komajda zmoremo zahtevano kakovost.

Trenutno znaša približna mesečna količina izdelkov »Front« za izvoz med 1800 in 2000 kvadratnimi metri površine, če pa naj bi šli v širjenje, bomo morali nujno postaviti novo linijo.

Potreb in želja je še veliko možnosti pa so zelo skromne.«

G. B.

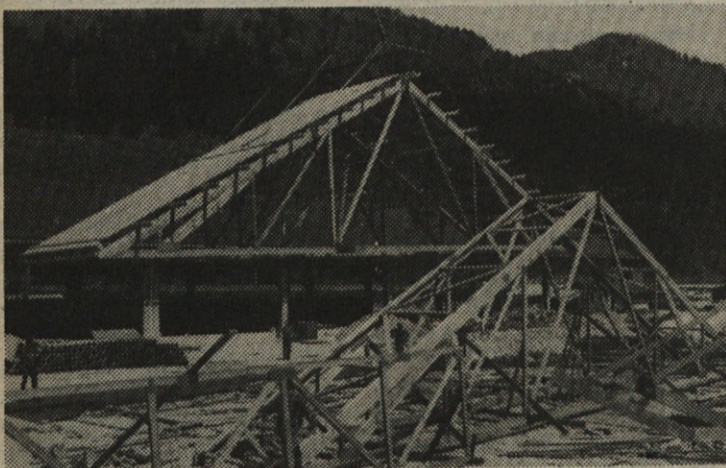
Obvestilo bralcem

Majska številka našega glasila je zaradi nepričakovanih težav izšla šele v petek, 18. maja, kar je teden dni kasneje, kot je predvideno v našem letnem terminskem planu.

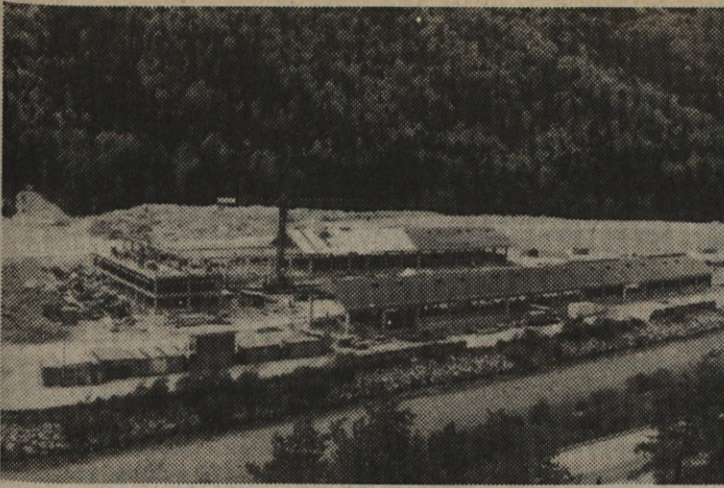
Bralcem se za zamudo opravičujemo in prosimo za razumevanje, istočasno pa sporočamo, da bo junijska številka izšla v predvidenem roku, to je 12. junija.

Dopisnike obveščamo, da prispevke za junijsko številko sprejemamo najpozneje do 7. junija.

Uredništvo

Strešni nosilci, narejeni v LIO, so izdelani na sodoben, strojni način – v spoje so vtisnjene kovinske plošče »ježevke«.

Kompleks vzdrževalne baze z upravnim poslopjem, dvema nizoma garaž itd. Od pričeka del je minilo šele dva meseca...

Vzdrževalna baza na karavanškem platoju dobiva streho

Ostrešje izdelali v LIO

Tokratno poročanje z gradbišča na karavanškem platoju pri Hrušiči bo nekoliko drugačno. Vajeni običajnega vrveža in v prepričanju, da bo, če že ne v prazničnih dnev vsah v prvih dneh po praznikih spet vse »živo«, smo bili kar precej presenečeni, da smo lahko za nekaj trenutkov zmotili pri delu samo naše škofovsko tesarje, njihove »serviserje« in opazili le tu in tam kakšno častno izjemo. Gradbišče je mirovalo.

Skupina kakih 25-30 delavcev LIO je pod vodstvom delovodje Vladimira Šariča sestavljala ostrešji za niza velikih in malih garaž, ki pa imata spoštovanja vredne izmere. Ostrešje v nizu velikih garaž je dolgo 105 in široko 20 metrov, nad nizom majhnih garaž pa meri v dolžino 120 in v širino 15 metrov.

»Nosilce nam na gradbišče pripeljejo v dveh kosih; tu jih spojimo s kovinskimi elementi (zaplatami in spojnimi vijaki), med seboj zvežemo v enote (najpogosteje po 3 skupaj, do širine štirih metrov), še na tleh zabijemo vetrno povezje in nabijemo deske za podlago kritine (tegula).

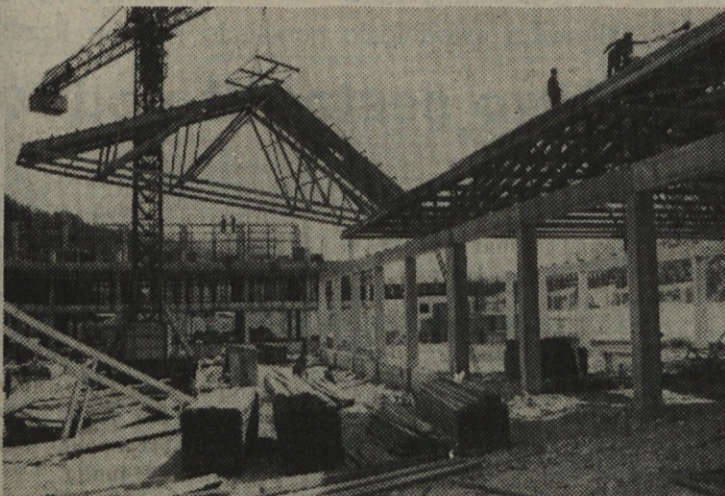
Ko posamezne enote obžagamo na točne mere, pritrdimo še kapne letve, nato pa enoto dvi-

gnemo in postavimo v posebne kovinske »čevlje«, pritrjene na betonske preklade. Skupina na strehi potem položi in pribije deske za vmesna polja, vstavi že prej narejene elemente - zračnike in dokončno privije končani del ostrešja. Po eni osi so kovinski čevlji »drsniki« - omogočajo raztezanje.

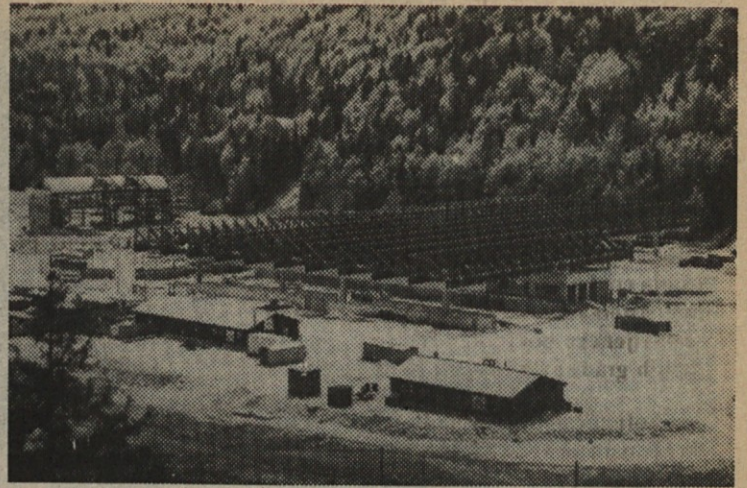
Les je ves impregniran proti gnilobi in zajedalcem, naknadno pa bo obdelan še z ognjevarnim premazom. Ostrešje na »Obraťovodstvu« bo klasično in so ga v LIO že narezali. Njihova bo tudi streha na skladišču posipov...

»Delo moramo končati do konca junija. Terenska skupina dela vsak dan od zore do mraka, ob sobotah pa po osem ur«, smo še zvedeli.

G. B.

Nosilce pripeljejo na gradbišče v kosih. Ko jih na tleh sestavijo in do-delajo, jih dvignejo na ležišča in dokončno povežejo.

Bodoči avstrijski mejno kontrolni objekt v gradnji (nadstrešek izvaja Hoja). V ozadju se vidi tudi Kompasov »Duty free shop«.

Pravšnje mesto, s katerega smo lahko naredili uporaben posnetek gradbišča GOL, je bilo kar okno sejne dvorane DSSS.

Gradbišče GOL - Emonina objekta ob Šmartinski

Rok je oktober

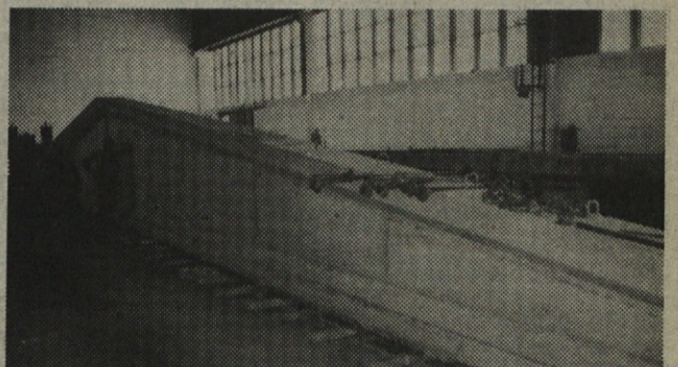
Uradno se objekta, ki ju za Emonin Commerce in Obalo gradijo delavci Gradbene operative ob Šmartinski cesti v Ljubljani, imenujeta »Izvozno prodajni servisni objekt« - 1. in 2. faza.

Obe »fazi« oziroma oba objekta bosta merila po 60 krat 27 metrov, gradnja na sliki desnega objekta pa se je pričela dober mesec dni prej kot objekt na levi polovici slike.

Desni del bo imel klet, pritličje in nadstropje, levi pa bo sicer enako visok vendar brez vmesne etaže. Razlikovala se bosta tudi po strešni konstrukciji - nosilci desno bodo iz treh delov (podprti z dvema stebrom), levo pa v enem kosu z razpetino 27,15 metra, ki so v delu v OGP. Naredili bodo 12 nosilcev.

Montaža teh težkih nosilcev bo predvidoma prihodnji mesec, do takrat pa bodo porušili ostanke prvotnega objekta - ostala bo samo klet.

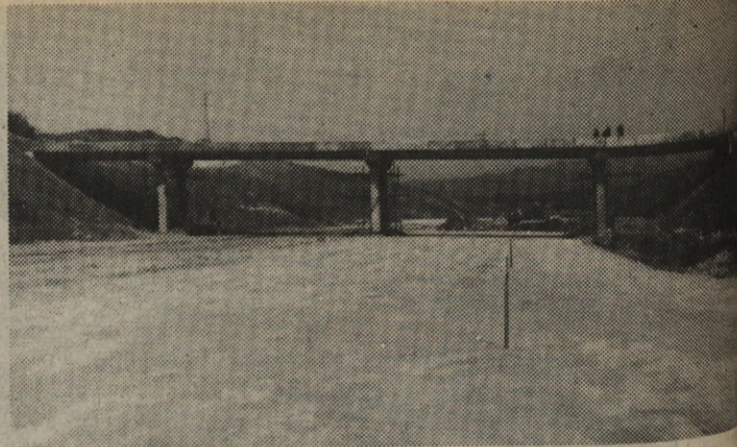
G. B.

Strešne montažne elemente izdelujejo v delavnici OGP; razpon nosilcev je nekaj nad 27 metrov, tehtajo pa po 28 ton.

Največji podvoz pri Razdrtem je bil zgrajen že lani in skozi poteka promet proti Novi Gorici. Dolg je 64 metrov, visok pa 8 metrov.

Edini nadvoz na tem odseku je dolg skoraj 60 metrov. Prek avtoceste povezoval Veliko Ubeljsko z Razdrtim.

Vreme je bilo graditeljem razcepa avtocest naklonjeno

V Razdrtem bo delo opravljeno pred rokom

Veliko gradbišče razcepa avtocest pri Razdrtem, ki je še v začetku leta imelo podobo velikega dnevnega kopa, kaže iz dneva v dan obrise bodoče avtoceste. Na to so vplivali ugodni vremenski pogoji, ki so gradbenikom omogočili delo skozi vso zimo. Delo bo zato opravljeno pred pogodbenim rokom, ki je 31. avgust, tako da ga bodo končali že konec junija. Poleg Primorja iz Ajdovščine, ki je nosilec dela, sodelujeta pri gradnji tudi SCT in Gradis.

Gradis, tozid GE Nizke gradnje Maribor, sodeluje pri tej gradnji z dvema podvozoma in enim nadvozom. Delo je v glavnem že opravljeno, saj je pri takšnih projektih običajno, da so roki za dokončanje objektov krajši, kot roki za dokončanje celotne trase.

Največji objekt na tem dva kilometra in pol dolgem cestnem razcepu (en krak bo šel proti Novi Gorici, drugi pa proti Sežani in naprej proti Trstu, vmes pa bo še odcep proti Kopru) je podvoz 3-02, ki je bil zgrajen že lansko leto jeseni, saj so skozi morali speljati promet proti Novi Gorici. Dolg je 64 metrov, zaradi predvidenih izrednih prevozov, ki naj bi potekali po stari cesti, je visok 8 metrov.

Podvoz 3-01 je dolg 50 metrov in je zaradi slabo nosilnega terena temeljen na 24 Benotto pilotih, ki

jih je v globino 15 metrov uvrtil Geološki zavod iz Ljubljane.

Nadvoz 4-01 je dolg skoraj 60 metrov. Grajen je montažno, tako stebri, kot tudi horizontalni nosilci.

Kot že rečeno, so vsi trije objekti gradbeno že skoraj v celoti končani, potrebna so le še zaključna dela, montaža ograje, cestna signalizacija in ostala »kozmetična dela«.

Tudi oba izvajalca na trasi, Primorje in SCT, hitita, da bi bil razcep do konca junija končan. Asfalt bodo začeli polagati sredi tega meseca, čaka pa jih še obsežno humusiranje brežin (vseh je 22 hektarjev) in ureditev odtoka vode, ki pa je zaradi trdega terena počasna in otežkočena.

Od celotnega razcepa bo po otvoritvi uporabnih le nekaj več kot

kilometer avtoceste proti Novi Gorici, drugi del proti Sežani pa bo neuporaben (nima izvoza), dokler se ne bo zgradila tudi druga faza od Razdrtega do Čebulovice in bo zato zaprt za promet.

Kot nam je povedal vodja našega gradbišča **Ivan Kosi**, si vsi trije

izvajalci želijo, da bi se po končanem delu v Razdrtem, lotili tudi odseka Razdrto-Čebulovica. Ko bo s tem za enkrat še ni odločeno, neuradno pa se sliši, da bi celotno delo prevzela italijanska Italstrada.

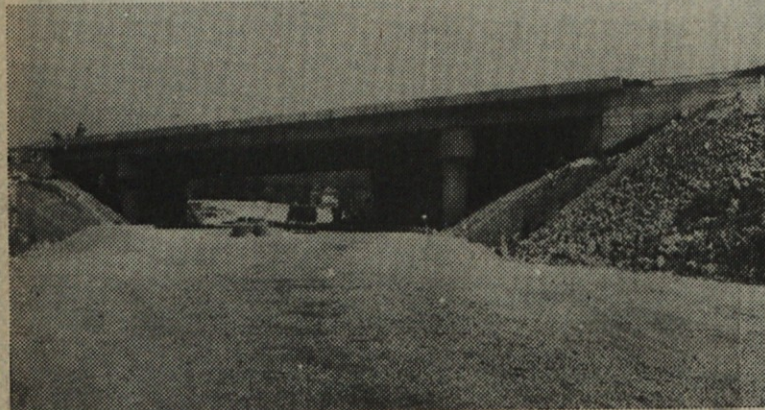
Ko so manjkali samo še trije elementi na podvozu pri Razdrtem, 300-tonsko avtodvigalo pomagalo tudi pri Razdrtem

Hitro sestavili podvoz

S pomočjo enega najmočnejših hidravličnih avtodvigal, 300-tonskim Liebherjem, ki je k nam prispelo na »delovni obisk« iz Italije (z njim so si pomagali pri montaži objektov na avtocesti, o čemer smo že pisali), so le nekaj dni kasneje dokončno sestavili tudi podvoz 3-01 pri Razdrtem, kjer je pod Nanosom v gradnji cestna deteljica in podaljšek z razcepom avtoceste.

Tod so bili nosilci še daljši in za kakih deset ton težji. Montažo je ves čas ovirala burja, tako da so jo morali iz varnostnih razlogov in natančne postavitve elementov na ležišča kar nekajkrat prekiniti.

Objekt 3-01 meri v dolžino 48 metrov, zaradi slabe nosilnosti tal pa je temeljen s 24 Benotto piloti.

Podvoz 3-01 je dolg skoraj 50 metrov, zaradi slabe nosilnosti tal pa je temeljen na 24 Benotto pilotih.

Za viadukt Moste so že zabetonirali prva dva stebra (sredinski par), visoka po 52 metrov

Postavitev drugega žerjava, betonarne. . .

Praznični prvomajski dnevi niso bili dela prosti za vse gradisovce. Eno izmed gradbišč, na katerem je kakih 50 delavcev normalno delalo neoziraje se na koledar, torej ali je sobota, nedelja ali praznik, je bilo gradbišče v Mostah.

Že v prejšnji številki smo napovedali, da bodo kmalu pričeli z betoniranjem sredinskega para podpornih stebrov – kontinuirano vse do višine 52 metrov. Na dan ponovnega obiska na gradbišču (4. maja) je bil drugi stebel paradvojčka ravno zalit do višine 33 metrov, na prvem pa so že dvigali opaž še nekoliko višje, da bi naslednji dan dosegli višino 37 metrov.

Za lažjo predstavo velikosti objekta kot tudi količin vgrajenega železa in betona, obnovimo nekatere izmere bodočega objekta. **Viadukt Moste bo v celoti dolg 452 metrov, višina vozišča bo več kot 60 metrov nad gladino Save,** med krajnima opornikoma (s po 6 metri) pa bodo stali trije pari stebrov; vmesnih polj bo torej sedem, izmeramj 82, 12, 120, 12, 120, 12 in 82 metrov.

Glede na načrtovano rast stebrov kvišku (vsaka dva dneva dvig opaža za štiri metre) bo prvi par stebrov do dneva, ko to berete, že gotov. Zapišimo še to, da je vsak stebel v prerezu pravokotne oblike in votel, dolžini stranice po zunanem obodu pa sta po 10 metrov v širino in 2,40 metra v debelino!

Po betoniranju je s posebnimi zavesami, ki jih še dodatno vlažijo, še nekaj dni poskrbljeno za »negovanje« betona, da bi ga sonce in veter prehitro ne izsušilo.

Za stebel (oziroma par) z oznako »št. 2« so že zapolnili z betonom in železom vse štiri že prej

• Na delovni oder pod vrhom stebra se da priti edino z dvigalom, vendar ne običajnim. Za dvig in spust imajo Nizkograjčani posebno »kletko«, ki jo žerjavovodja dviga ali spušča oziroma prenaša osebo ali stvari v njej na oder ali na tla. Vsi delavci, ki imajo kakršenkoli opravke na odru v višini, ne smejo imeti (in tudi zdravniško preverjeno nimajo) vrtočlavičev.

narejene »vodnjake«. Zdaj je tod v delu »blazina«, ki bo »težka« 750 kubikov betona. Blizu nje bodo ta mesec postavili še en žerjav, kasneje pa še tretjega pri »št. 4« na nasprotnem bregu Save.

Začasni most in dovozno cesto do stebra »št. 4« so medtem tudi že naredili in izkopali material za plato, ki so ga poravnavali, da bi na njem spet ponovili ves postopek: izkop in betoniranje vodnjakov, opaženje in betoniranje blazine, postavitev žerjava in betoniranje tretjega para stebrov...

Na že zabetoniranem oporniku na tisti strani viadukta, ki je bližje Blejski Dobravi, od koder bo prišla trasa (dela izvaja Primorje) na viadukt v vkopu, so zabetonirali čelni zid in krili opornika 5 metrov visoko.

Na nasprotni strani viadukta, tisti, kjer se bo avtocesta skrila v bodoči pokriti vkop pod naseljem

Kljub izmeram »škatelj« 10 krat 2,4 metra se zdita stebra vitka.

Moste, pa tečejo pripravljala dela za »galerijo«, ki jo imajo prav tako na vesti Nizkograjčani. Med prvimi deli bomo omenili postavitve lokalnega vodovoda, postavitve zaščitne ograje, zakoličbo centrov pilotov zaradi postavitve tlačnega cevovoda hidroelektrarne...

Ob izidu časopisa bo nekako na sredini dela tudi **postavitev betonarne**, ki naj bi začela z obratovanjem konec maja oziroma v začetku junija. Temelji so bili že pripravljani, ob njih pa tudi že zloženi sestavni deli; začetek montaže betonarne je bil dogovorjen na datum 7. maj.

V tem mesecu naj bi gradbišče dobilo tudi svojo izpostavo Centralnega laboratorija za kontrolo betonov.

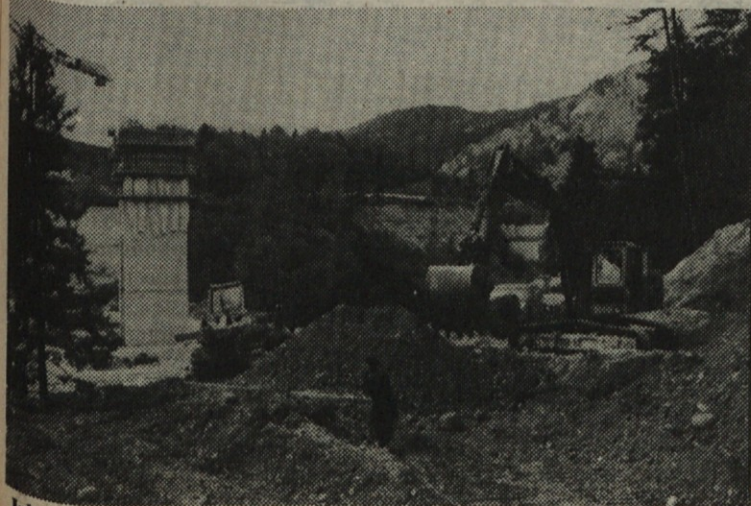
Okrog prvega postavljenega žerjava so bili tudi že razloženi sestavni deli močnega, baznega dela, jeklene zgornje konstrukcije,

ki jim bo po sestavitvi in namestitvi omogočala izvajanje razpetin.

• G. B.

Toplo vreme zadnje dni, obsežna zemeljska dela v smislu ekološkega posega v še precej neokrnjeno naravo in pa samoohranitveni nagon na obeh straneh – vse to je, kar nalepem, povzročilo nekaj dodatne previdnosti pri gibanju po tem gradbišču. Čeprav morda ne sodi v kontekst tega članka, pa je kot zanimivost – in hkrati kot opozorilo na nevarnost – vredno zapisati, da so opazili že več kač in »za identifikacijo« ubili modrasa.

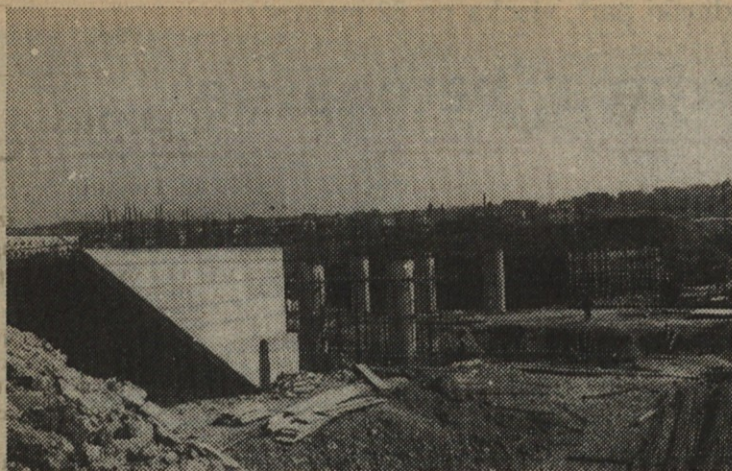
GRADIS⁴⁵

Izkop in planiranje za temelj »št. 4«. Zdaj uvrstavajo vodnjake.

Temelji in sestavni deli betonarne, ki bo nared do konca meseca.

Priprave za plitko temeljno, 50-metrsko »gazelo«, del bertoške vpadnice

Gradnja nadvozov od ankaranskega križišča do Žusterne

Obalna AC pred sezono

Ko zapustimo naše gradbišče v Razdrtem in se napotimo proti Koprju, vstopimo v socerbskem useku nad Črnim Kalom na trenutno največje gradbišče na Primorskem, ki je dolgo več kot 20 kilometrov.

V Črnokalskih klancih širijo useke za razširitev obstoječe magistralne ceste iz dvo v tropasovnico. Ko se spustimo v dolino Rižane, smo že na gradbišču 4 kilometre dolgega vodovoda. Takoj za ankaranskim križiščem pa se prične gradbišče obalne avtoceste, ki se zaenkrat konča v Žusterni pri Koprju.

Gradnja skoraj 7 kilometrov dolgega odseka se je pričela lansko jesen. Rok za njegovo dokončanje je izredno kratek, saj bi naj promet preusmerili na nove vozne pasove pred turistično sezono. Izvajalci del so trije, tako kot pri večini slovenskih avtocest, in sicer SCT, Primorje in Gradis. Prva dva sta si razdelila traso, objekte pa gradi Gradis, tozda GE Koper in tozda GE Nizke gradnje Maribor. Vsi hitijo, da bi dosegli novi rok, saj je prvotni bil letošnji 29. november.

Največji nadvoz, dolg 197 metrov, je skoraj že v celoti narejen, ostalo je še nekaj manjših zaključnih del, stoji pa ob sedanjem nadvozu čez železnico pri

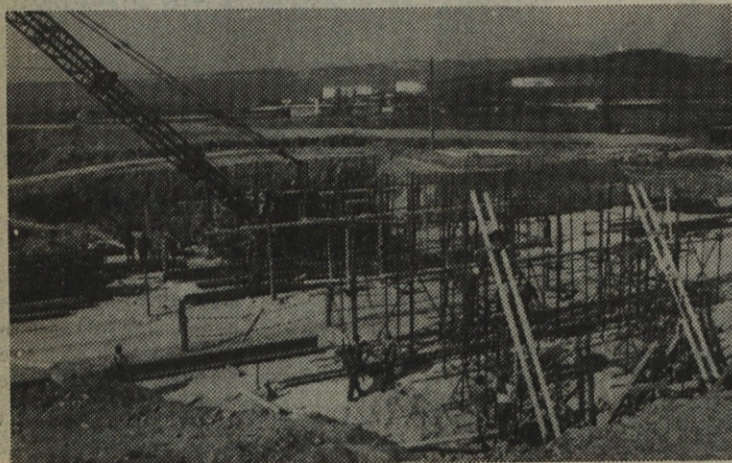
tovorni postaji Sermin. O montaži tega nadvoza smo podrobneje pisali v marčni številki Gradisovega vestnika.

Druga dva nadvoza pa sodita v sklop zunajnivojskega bertoškega križišča. Nadvoz pri Serminu in bertoški nadvoz čez železnico in razbremenilni kanal (tu sta bila prvotno načrtovana dva ločena nadvoza) sta temeljena na pilotih, drugi bertoški nadvoz, gazela, pa ima plitve temelje.

Upamo, da bo gradbenikom na obalni cesti uspelo opraviti vsa dela do poletne sezone, ko se bodo proti morju valile kolone domačih in tujin gostov.

Omenjeni odsek predstavlja le četrtno od skupaj 26 kilometrov slovenske obalne avtoceste, ki se prične pri državni meji na Škofljah in konča na republiški meji na reki Dragonji. Gradbeniki želimo, da bi čimprej nadaljevali z delom tudi na drugih odsekih obalne ceste.

Besedilo: C. P.
Foto: G. B.

Nadvoz čez progo v smeri proti Ankaranu stoji na pilotih, dolg je 45 metrov.

Novice iz »totega konca«

Sedaj so znani že končni rezultati glasovanja za občinski in republiški zbor združenega dela. Za mariborski občinski zbor združenega dela je **Vlado Čač**, operativni vodja v Gradbeni enoti Maribor, prejel 25,68 odstotka glasov. **Franč Gačnik**, direktor tozda GE Maribor, pa je bil z veliko večino izvoljen v republiški zbor združenega dela. Zanimivo pri njemu je tudi to, da ga ni predlagal Gradis, kot bi človek pričakoval, ampak medobčinska gospodarska zbornica za Podravje. Sedaj pa bomo vsi gradisovci od njega veliko pričakovali. Zanimivo, mar ne?

•••

Koliko črnila je bilo prelitega ter koliko žolčnih besed je bilo izgovorjenih na račun gradnje garažnih hiš ne ve pravzaprav nihče. Dejstvo pa je, da gradnja ne napreduje. Gradis čaka, da bo investitor našel soinvestitorje z debelejšo denarnico. **Iz velikega mariborskega projekta – gradnja garažne hiše, hotela visoke kategorije in poslovne zgradbe – zaenkrat še ni nič.**

Sredi Maribora zija velika luknja, ki so jo gradisovci sicer izkopal v rekordnem času. To pa je poleg protipotresnega temelja, v katerem je dvatisoč kubikov betona, tudi vse. Namesto stopetdeset delavcev, ki naj bi ta čas delali v jami, dežura na gradbišču samo manjša ekipa, za vsak slučaj, če bi prišlo do popuščanja sten globoke jame. To možnost so nakazovali tudi strokovnjaki Geološkega zavoda iz Ljubljane, enote Maribor, ki so izvedli študij o zavarovanju gradbene jame, če se z gradnjo ne bo nadaljevalo. Več o tem pa v naslednji številki Gradisovega vestnika.

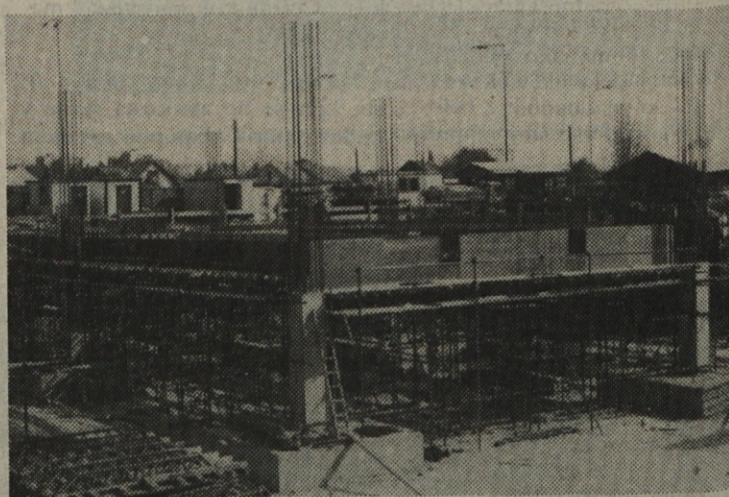
•••

Na novi avtobusni postaji bo kmalu postavljena velika ura, ki bo imela v premeru več kot tri metre. **Na njej se bo bleščal napis Gradis**, kajti denar zanjo je prispevala mariborska enota Gradisa. Ura je namenjena vsem obiskovalcem nove avtobusne postaje, gradbeniki sami pa tako vedo katera ura jim bije ura. To bo ena izmed največjih ur v Sloveniji pa tudi v Jugoslaviji.

Štrof

Gradnja ob Ljubljanski aveniji po planu

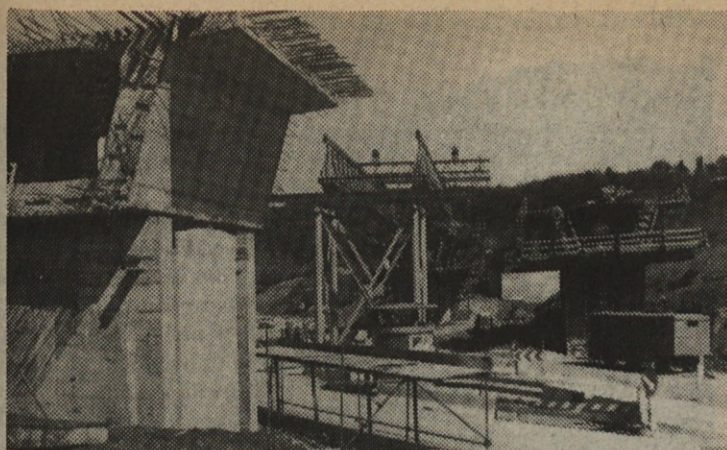
Cimosov servis v Zagrebu

• Cimosov servis in poslovna hiša v Zagrebu, dela izvaja mariborski Gradis, že kaže svoje osnovne obrise, čeprav so pogodbo o gradnji podpisali tik pred iztekom lanskega leta.

Bodoča zgradba bo imela 12.000 kvadratnih metrov površin, polovico od tega pa bo mariborski Gradis gradil za trg. Utesnjeno gradbišče in zahtevna gradnja sicer povzročata nekaj težav, toda objekt ob Ljubljanski aveniji »raste« po planu.

Štrof

Šentiljski viadukt 10-1, 6-1. Prve lamele od baznega dela navzven so zabetonirali takoj po praznikih.

Vsi se sprašujejo, kaj bo šele poleti

Mejni prehod Šentilj

Eden izmed naših že vrsto let najbolj obremenjenih jugoslovan-skih mejnih prehodov, Šentilj, doživlja prometne infarkte vsak dan in to kar po nekajkrat. Pa tega niso krivi zgolj graditelji, ki si, na-sprotno, prizadevajo, da bi uporabnikom cest v kar najkrajšem času zgradili nov avtocestni odsek z modernim, bistveno bolj prepustnim mejnim prehodom, kot tudi posodobili magistralno in priključne ce-ste.

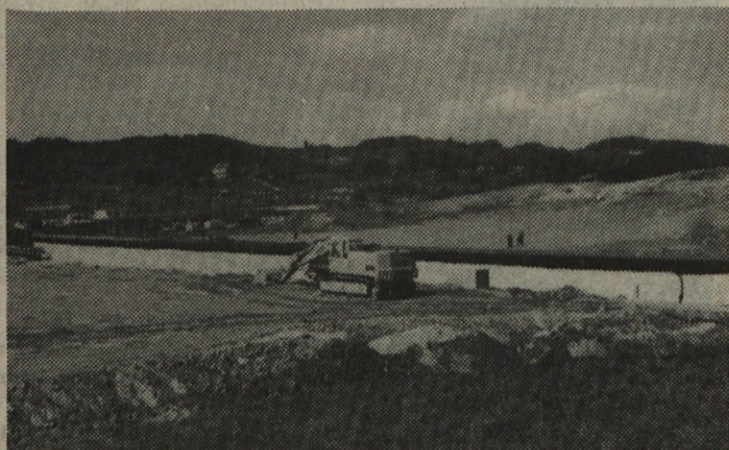
Večji izbor ob bistveno nižjih cenah vsakovrstnega blaga pri naših sosedih, posledično pa vsakodnevni naval naših kupcev, je tudi brez semaforja, ki so ga res-da postavili zaradi gradnje (zaprtje nikakor ne pride v poš-tev), že večkrat razpotegnili kolo-no vozil vse do Maribora in tudi skozenj. Vendar to ni tema, o kateri smo se namenili pisati; v koloni, ki se je pomikala po pol-ževo, smo bili s povsem drugim namenom.

V Šentilju izvajata doslej od-dana dela na projektu glavna iz-vajalca SCT in Gradis z deleži 52 oziroma 48 odstotkov. Gradis (Nizke gradnje) gradi 150-metr-ski viadukt, ob njem so naredili tudi 90-metrsko pilotno steno, izvaja dela na vseh priključnih cestah na bodočo avtocesto in magistralno cesto, naredili so tu-

di že 100-metrski pohod za gra-ničarje (vključuje komunalne vode), dela za carinske in druge objekte pa v času, ko to pišemo, še niso bila oddana – so pa bila razpisana.

Gradis je dela na svojih ob-jektih pričel lani jeseni, rok za dokončanje vseh del je junij 1991, viadukt kot najzahtevnejši objekt pa naj bi bil gotov do iz-teka letošnjega leta.

Z ozirom na zahtevno pripra-vo (zgornja konstrukcija viaduk-ta je bila preprojektirana, zaradi zahtevnega terena – vkopanega tunela železnice – je bila name-sto podpornega sistema izbrana konzolna gradnja) trenutno ne-koliko zaostajajo za sprejetim terminskim planom. Prepričani pa so, da bodo tudi tokrat zmog-li nadomestiti v začetku zamuje-no in da bodo rok ujeli. G. B.

Podhod za graničarje bo v celoti zasut, na nasipu pa bo bodoči mejni plato z razširjeno avtocesto in mejno kontrolnimi objekti.

Ugoden nakup izdelkov OGP

V maju 5 – 8 odstotni popust

V Gradisovi industrijski prodajalni OGP na Industrijski 2 v Ljubljani traja od 11. do 31. maja akcijska prodaja betonskih izdelkov. Kupcem z gotovino in članom stanovanjskih zadrug priznavajo pri nakupu nad 1.500 din pet oziroma osem odstotkov popusta.

Na zalogi imajo večjo količino kakovostnih betonskih izdelkov iz njihovega standardnega programa: zidake, cevi, robnike, ograjne in vino-gradniške stebre, cvetlična korita, rešetke za govedo, tople grede, korit-nice, mejnike, podstavke za kolesa in še kaj po zelo konkurenčnih ce-nah.

Trgovina je odprta vsak dan od 7. ure do 14.30, kontaktna telefonska številka pa je (061) 445-970.

Za orientacijo navajamo še nekatere trenutno veljavne cene izdelkov pri nakupih, ko vrednost ne doseže 1.500 din – torej redne cene posa-meznih izdelkov na dvorišču OGP, brez popusta (če ste morebitni ku-pec, si lahko prihranek izračunate sami: 8-odstotkov pri nakupu betons-kih robnikov in ograjnih stebrov in 5-odstotkov pri nakupu vseh ostalih betonskih izdelkov, z izjemo zidakov, katerih cena je bila ustrezno zni-žana že na začetku tega meseca.

IZVLEČEK IZ CENIKA

Vrsta izdelka (oznaka, mera)	Cena brez prometnega davka (din/kom)	Maloprodajna cena (s p.d., din/kom)
Betonski izdelki		
– votli bet. bloki NBB-30, TBB-30 (1,4/100 – JUS U.N1.100)	8,50	11,60
– betonske cevi (JUS U.N1.050)		
premer/dolžina v cm, npr.		
15/100 cm	21,00	28,70
30/100 cm	45,00	61,40
50/100 cm	79,00	107,80
70/100 cm	131,00	178,80
– bet. robniki, lamele (JUS U.N2.060)		
mere v cm, na primer		
robnik »K«, 12×20×100	28,00	38,20
12×20×33	14,00	19,10
robnik A-3, 15×25×100	36,00	49,10
15×25×50	23,70	32,30
15×25×25	12,10	16,50
vrtno bet. lamele 6×25×100	22,10	30,20
mejniki 10×10×50	11,20	15,30
Arm. bet. izdelki		
– AB ograjni plošč, v cm		
5×25×200	110,80	151,20
5×25×240	138,60	189,20
– AB cvetlično korito, okroglo, premer 90 cm	309,30	422,20
vzdolžno, L = 100 cm	237,40	324,00
– AB prostostoječi podstavek za kolo	57,00	77,80
– ograjni stebri		
280×15×15	148,00	202,00
250×15×15	137,70	188,00
180×15×15	135,50	185,00
Prednapeti bet. izdelki		
– AB rešetke		
336×13×17	145,90	199,10
205×13×17	126,50	172,70
360×14×20	216,80	295,90
– vinogr. steber, 280 cm	65,00	88,70
– ograjni steber, 280 cm	102,20	139,50
250 cm	101,00	137,90
180 cm	93,40	127,50
– latnik, 9×9×300 cm	107,90	147,30

Postavke iz cenika smo izbrali naključno, za primer, na zalogi pa imajo še druge izdelke kot tudi izdelke drugačnih izmer. V času akcijske prodaje ponuja OGP kupcem tudi možnost sprejema naročil za izdelke po meri!

Priložnost je javljiva, ne zamudite je.

G. B.

12. kulturno srečanje gradbenih delavcev Slovenije

Letos v Ajdovščini

Letošnjega, že 12. kulturnega srečanja gradbenih delavcev Slovenije so se udeležili delavci 15. gradbenih podjetij iz vse Slovenije. Likovna in fotografska dela je na ogled poslalo 44 delavcev, literarna dela 17, nastopilo je šest večjih pevskih zborov, ženski in pet mešanih ter nonet in kvartet. Del udeležencev srečanja je sodelovalo na otvoritvi 14. maja, pevski zbori pa na revijskem nastopu pevskih zborov na zaključku srečanja 18. maja.

Otvoritev razstave likovnih in fotografskih del je bila v ponedeljek, 14. maja v dvorcu Zemono, kjer so bile na ogled do konca srečanja. Istega dne je bil tudi literarni večer z nastopom pesnikov in pevskih komornih skupin in srečanje umetniških ustvarjalcev gradbenih podjetij ter podelitev priznanj.

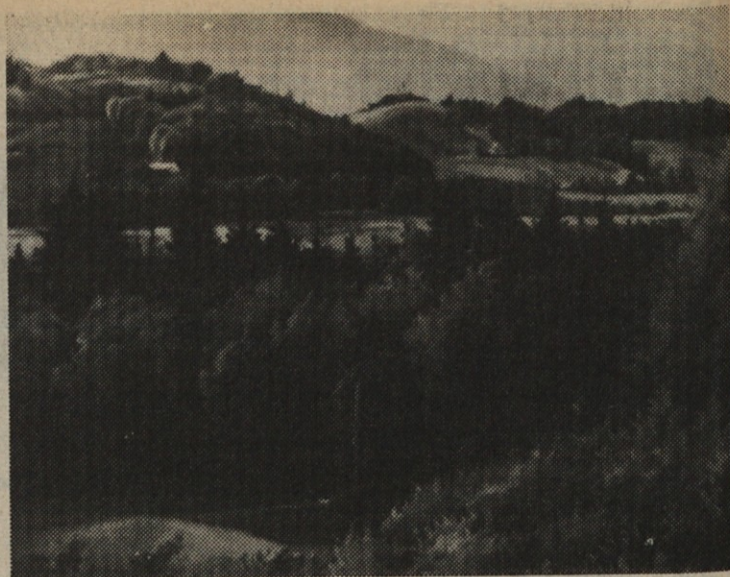
Prireditelji letošnjega kulturnega srečanja, delavci Splošnega

gradbenega podjetja Primorje iz Ajdovščine, so se zelo potrudili in pripravili udeležencem srečanja tudi zanimiv program. Tako so jih popeljali na ogled nekaterih znamenitosti v Vipavski dolini, na primer v knjižnico kapucinskega samostana v Križu, v vinsko klet v Vipavi in v dvorec Zemono.

Kulturno srečanje omogoča razen pregleda umetniške dejavnosti za mnoge ustvarjalce edino ali redko možnost, da predstavijo in primerjajo svoja dela ter se pogovorijo s profesionalnimi umetniki. Zato so taka srečanja koristna tudi kot vzpodbuda za umetniško dejavnost in škoda bi bilo, če bi zaradi ekonomskih težav panoge postal vprašljiv njihov nadaljnji obstoj.

Na žalost pa je v Gradisu iz leta v leto manj zanimanja za kulturno dejavnost, tako da so se letos za udeležbo na kulturnem srečanju prijavi le trije udeleženci, kar je zelo malo v primerjavi z drugimi, tudi manjšimi gradbenimi podjetji. Največje število sodelujočih je imel SCT, celo 55, res pa je, da je velik del njih nastopil v reviji pevskih zborov.

Še sreča torej, da imamo vsaj pesnico **Marijo Šegula** iz Kovins-

Slika, s katero se je **Roman Očišnik** iz ptujskih Gradenj predstavil na kulturnem srečanju, je avtor poimenoval »Jesenski motiv I«.

kih obratov, slikarja **Marjana Zupančiča** iz Raven na Koroškem in **Romana Očišnika** iz Ptujja, ki so se odločili, da so kritičnim očem javnosti in strokovnjakov predstavili svoja dela.

Upamo lahko le, da je slaba udeležba Gradisovih delavcev le prehodni pojav in da bo drugo leto na srečanju umetnikov - amaterjev gradbenih podjetij ponovno več naših sodelavcev.

M. M.

Iz vojske nam pišejo

Iz **Varaždina**, kjer služi vojaški rok, se je oglasil nekdanji učenec našega Centra za izobraževanje **Slaviša Dubravac**, sedaj delavec OGP.

Na hrbtno stran razglednice **Varaždina** je zapisal, da vsem pošilja tople pozdrave in da prosi vse prijatelje, naj mu pišejo.

Mi mu želimo tudi v prihodnje dobre rezultate pri učenju v JLA, na njegovo željo pa objavljamo naslov na katerega mu boste lahko pisali. **Slaviša Dubravac**

VP 7464/8
42002 Varaždin

Člani Društva upokojencev Gradis

Obvestilo

Ponovno prosimo vse člane Društva upokojencev Gradis, ki še niso poravnali članarino za letošnje leto, naj to storijo čimprej. Skoraj bo že polovica leta, precej članov pa svoje obveznosti ni opravilo.

To seveda otežkoča delo našega društva, takšno neredno plačevanje članarine

pa po nepotrebnem obremenjuje delo blagajne, ki mora biti v skladu s predpisi.

Zato še enkrat pozivamo člane Društva upokojencev Gradis, naj članarino poravnajo takoj, saj je to ena izmed njihovih članskih dolžnosti.

Društvo upokojencev
Gradis

Centralno skladišče za Šaleško dolino

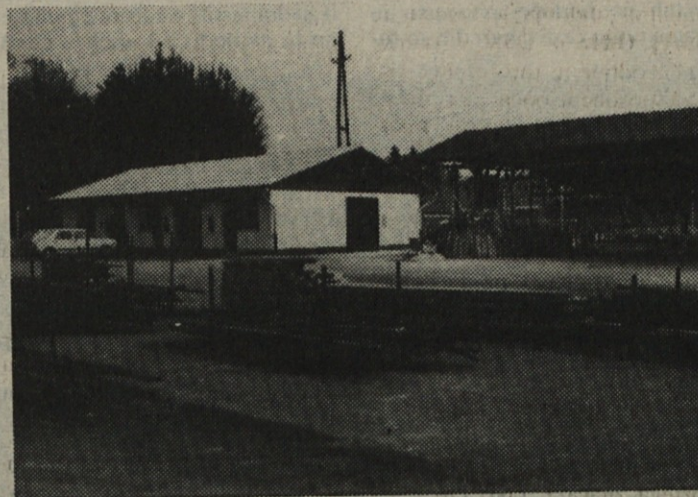
Baza v Titovem Velenju

Gradisova stalna prisotnost v Titovem Velenju je terjala tudi postavitev centralnega skladišča oziroma baze za to območje. Zgradili so jo že pred leti, vendar so morali, zaradi poseganja terena, prvotno lokacijo zapustiti in zgraditi novo bazo, na novi lokaciji.

Delo so pred kratkim končali, opravili so tehnični prevzem in baza že služi svojemu namenu. V njej je centralno skladišče za Šaleško dolino v katerem imajo deponijo materiala (armaturo, cement, opaže, cevne odre, les itd.), nekaj pomožnih obratov in manjšo hišo v kateri je pisarna, jedilnica in še nekaj drugih prostorov.

Vodja sektorja v Titovem Velenju, kamor sodi tudi nova baza, je **Venčeslav Ojsteršek**. Povedal je, da jim bo baza omogočila boljše poslovanje, saj bodo večino materiala imeli pri roki in ga ne bo treba voziti iz Celja, to pa bo seveda vplivalo na stroške poslovanja.

C. P.

Nova celjska baza v Titovem Velenju bo v veliko pomoč pri organizaciji dela in uspešnejšega poslovanja.

Upokojitev po dolgoletni zvestobi Nizkim gradnjam

Lonka Majcenovič – 36 let dela v Gradisu

Trenutek, ko je treba v pokoj, ljudje različno sprejmejo. Nekateri se tega veselijo in z obilico načrtov za drugačno življenje, za nove aktivnosti in sprostitev zadovoljivo zapuščajo svoj delovni kolektiv. Za tiste delavce, ki so svojo delovno dobo in mladost predali le enemu kolektivu pa trenutek upokojitve zelo prizadene. Med slednje vsekar sodi tudi Lonka Majcenovič, dolgoletna telefonistka Gradisa, tozđ GE Nizke gradnje Maribor.

Lonka se je aprila letos poslovila od svojih sodelavcev, upokojila pa 30. maja 1990. Po 36 letih neprekinjenega dela v tem delovnem kolektivu je preživela vse svetle in tudi grenke trenutke njegovega nastajanja in preoblikovanja do sedanje nove organiziranosti.

Kot 18-letno dekle se je 1953. leta zaposlila na gradbišču HE Vuzenica v bližini svojega doma, v Jerneju nad Muto. Delo je bilo za mlado dekle fizično prenaporno, saj tedaj za zemeljske izkope in druga dela še ni bilo na razpolago mehaniziranih naprav. Njena vestnost in prizadevnost sta ji omogočila napredovanje s težkega fizičnega dela na lažja, kurirska. Vendar pa tedaj tudi za kurirja ni bilo lahko. Vso pošto in pakete je bilo treba prenašati

peš tudi na dolgih relacijah. S pomikanjem tedanjega podjetja Tehnogradnje iz Vuzenice na gradbišče HE Ožbalt so se gradbišča oddaljevala od kraja s pošto, zato je bilo treba dnevno prehoditi dolge poti.

Ko je Lonka na gradbišču HE Ožbalt leta 1962 prevzela delo telefonistke najbrž ni predvidevala, da ji bo z leti to delo postalo prenaporno. Le malokdo ve, da je telefonist izpostavljen hudim obremenitvam stalnega dela v prisiljenem sedečem položaju in še zlasti obremenitvam ropota telefonije.

Po dolgih letih dela v telefonski centrali je, tudi sicer odporni in marljivi Lonki, opešalo zdravje, zato je zadnja leta pred upokojitvijo delala v kopirnici in izdajala pisarniški material.

Med svojim delom v telefonski centrali je Lonka včasih potožila, da so sodelavci, ki ji naročajo telefonsko zvezo preveč nestrpni in nerazumevajoči. Ob telefonskih zvezah kakršne pač pri nas imamo, telefonist ne more delati čudežev, vendar Lonki ni delalo težav, saj je imela v spominu vse pogoste kliče telefonske številke, tudi številnih zasebnih pogovorov. Vsem je rada takoj ustregla, vendar nad zmogljivostjo zvez pa ni šlo.

Kljub napornemu delu pa Lonka vendarle ima veliko lepih spominov iz dolgoletnega dela med nami. Nekaj teh spominov smo skupaj obujali ob njenem svečanem slovesu v družbi okrog 80 njenih starih in novih sodelavcev. V vedrem razpoloženju je Lonka s ponosom opisala svojo življenjsko delovno pot ob spoznanju, da je lahko tudi slovo od kolektiva svojstvena potrditev pripadnosti in priznanja temu kolektivu.

V poznih nočnih urah, ko smo se sodelavci razhajali z našo Lonko, so bile boleče solze s smehljajem na ustih vidne, da je Lonka na svoj kolektiv resnično navezana. Zato je toliko bolj potrebno, da se naši Lonki tudi v našem glasilu javno zahvalimo, za njen dolgoletni trudi in delovni prispevek.

Zelimo ji zasluženo uživanje tega, kar je sebi prislužila z vestnim delom. Sadove njenega delovnega prispevka uživamo tudi mi, še aktivni sodelavci, zato bo med nami vedno dobrodošla.

Jožica Bogdanovič

S skupščine Strelskega društva Boris Kidrič – Gradis

Najstarejše strelsko društvo v Gradisu

Minuli mesec je bila po dveh mandatnih obdobjih skupščina strelskega društva Boris Kidrič-Gradis. Izvoljeni so bili novi organi za vodenje društva v naslednjem obdobju.

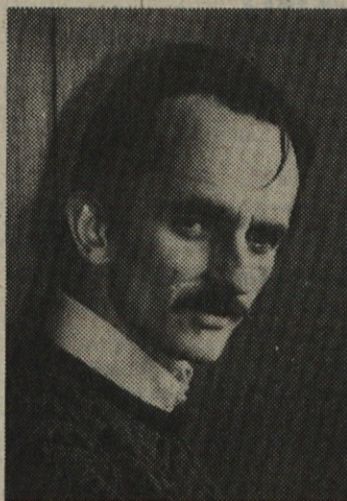
Dosedanjega predsednika društva **Ludvika Šiftarja** iz SPO, ki je uspešno vodil društvo dva mandatna obdobja je zamenjal **Andrej Odar** iz DSSS Gradis. Izvršni odbor je torej pomlajen in bo sposoben soočiti se z mnogimi težavami, ki se pojavljajo tudi v športu.

Strelski šport ni atraktivna športna panoga, zato ni toliko zanimanja zanj. Vsak tisti, ki se odloči za strelstvo pa postane entuzijast in pretežno ostane zvest temu športu.

Naše društvo tvori članstvo Gradisovih kolektivov ljubljanske regije. Po letu 1979, ko se je tudi preimenovalo v društvo, je odprtega značaja, tako da so v njem tudi zunanji člani, ki dejansko tvorijo tekmovalno jedro.

Člani društva iz Gradisovih kolektivov so gradbinci. Značaj njihovega dela je tak, da ni sigurno, kako dolg bo njihov delavnik in kje bodo delali, zato se ne morejo udeležiti strelskih vaj po urniku. Vse to pa se odraža predvsem na kvaliteti streljanja. Večkrat je nastal problem sestave ekipe, moške in ženske, iz 50 članov društva. V tem primeru so bili vključeni zunanji člani in so oni reševali nastale težave. Tudi kvaliteta je bila boljša. Tako smo uspevali izpolnjevati osnovne obveze po programu strelskih tekmovanj predvsem na zračnem orožju.

Vzponi in padci pa nekaterim niso omajali voljo do dela v društvu in zato jim je treba dati vse priznanje, da so vzdržali vse pretrese.

Andrej Odar, sedanji predsednik strelskega društva Boris Kidrič – Gradis.

Zanimiva je kronologija nastajanja prvih zametkov tega strelskega društva, ki sega v leto 1948. V letu 1953 je bila prva registracija pod imenom **Strelska družina Gradis Kovinar** pri ta-

kratnem strelskem okrajnem odboru v Ljubljani. Torej neuradno je društvo staro 42 let, uradno pa 37 let.

Jože Jarkovič, ki je še danes član tega društva, izhaja iz sindikalne skupine, ki je tvorila prve zametke. Kot pisec tega članka sem pa naslednji najstarejši član iz leta 1951. Leta 1960 je prišlo še nekaj članov, ki so društvu ostali zvesti do danes, kot sta **Danilo Kirbus** in **Tone Zupan**. Naše društvo je torej najstarejše strelsko društvo v Gradisu.

Novemu odboru želimo mnogo uspeha pri delu. Prav tako želimo, da bi še naprej sodelovali vsi dosedanji člani odbora in vsi ostali člani društva za doseg čimboljših uspehov. Iskrena hvala vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali k obstoju in razvoju našega in vašega strelskega društva.

L. Šnajder

Za najboljše Gradisove kegljače ni predaha med napornimi tekmovanji

Kegljaške novice

Kegljaški koledar je tudi potem, ko je bilo končano tekmovanje v prvi zvezni ligi, zelo nabit. Nastopi se vrstijo iz tedna v teden. Najbolj naporno je bilo kandidatom za državno reprezentanco, ki so morali nastopiti na več izbirnih tekmovanjih, seveda poleg ostalih obveznosti v klubih in zvezi. Tako bo imel Gradis v Innsbrucku, kjer bo na svetovnem prvenstvu višek letošnje kegljaške sezone, dva zastopnika - Borisa Urbanca in Albina Juvančiča.

Naši fantje in dekleta so, torej pridno metali kroglice, o čemer lahko več preberete v pričujočem prispevku, o nastopih naših v Innsbrucku pa več v prihodnji številki.

Danica Sušnik četrta

Kegljaški klub Tekstina iz Ajdovščine je tudi letos organiziral tradicionalni turnir 8. marec. Potekal je 24. in 25. marca 1990. Na turnirju je tekmovalo 95 tekmovalk iz Slovenije in nekaj iz Hrvaške.

Naša Danica Sušnik se je uvrstila celo na 4. mesto z rezultatom $281 + 138 = 419$ kegljev, kar je zelo lep uspeh v družbi močnejših tovarišic, saj se je druga naša najboljša tekmovalka uvrstila šele na 23. mesto z rezultatom 391 kegljev.

Ker je tekmovanje trajalo dva dni, je prireditelj organiziral tudi ogled turistično zanimivih krajev v okolici Ajdovščine in Vipave, oba dneva zvečer pa v

hotelu Planika tudi ples. Zelo živahna je baje bilo zlasti po razglasitvi rezultatov.

Juvančiču Pokal jama 90

Kegljaški klub Proteus iz Postojne in THO Postojnska jama sta tudi letos razpisala tradicionalni kegljaški turnir Pokal jama 90 za posameznike in posameznice. Zaradi velikega števila prijav je turnir tako za ženske kakor tudi moške, trajal kar tri dni.

Nastale so tudi naše članice, toda žal niso dosegle dobrih rezultatov. Pri moških pa na turnirju ni nastopil Urbanec, ker je v teh dneh tekmoval za republiško prvenstvo za posameznike (in zmagal).

Uvrstitev naših moških pa je sledeča: zmagal je **Albin Juvančič** z rezultatom 976 kegljev, tretji je bil **Dušan Ivačić** z 942 kegljev, četrto mesto je zasedel

Vidakovič z rezultatom 938 kegljev, ki pa ni več član KK Gradisa, ampak KK Proteusa.

Boris Urbanec republiški prvak

Na kegljišču KK Fužinar na Ravnah in na kegljišču KK Konstruktor v Mariboru so v soboto in nedeljo, 14. in 15. aprila najboljši slovenski kegljači tekmovali za republiški naslov prvaka posamezno in za uvrstitev na državno prvenstvo.

Naš Boris Urbanec je tekmovanje opravil že dan poprej in je vnovič opozoril na svojo vrhunsko formo. Prepričljivo je osvojil naziv republiškega prvaka s 3.808 podrtimi keglji v štirih igrah, kar je bilo kar 90 kegljev pred drugouvrščenim in lanskim prvakom Hary Steržajem.

Juvančič si s 3.651 keglji deli tretje mesto. Bizjak je zasedel 6. Ivačić 10. in Štrukelj 12. mesto. Po tem tekmovanju se je prvih trinajst tekmovalcev uvrstilo na državno prvenstvo (naših pet), ki bo po urniku tekmovanj 5. in 6. maja 1990.

Urbanec je na kegljišču KK Fužine tudi **izboljšal rekord kegljišča** s 1.004 podrtimi keglji.

6. Evropsko kegljaško prvenstvo zdomcev

Od 13. do 15. aprila je Kegljaška zveza Ljubljana organizirala sedaj že tradicionalno evropsko prvenstvo kegljačic in kegljačev jugoslovanskih klubov in društev na tujem. To tekmovanje je bilo v Ljubljani organizirano že drugič (prvič leta 1984). Letos se je prijavilo 38 moških in 7 ženskih ekip s približno 400 aktivnimi udeleženci iz ZRN, Švice in Avstrije.

Na našem kegljišču je nastopilo v petek in soboto po osem ekip, v nedeljo pa so igrali v disciplini posamezno. Oba dneva je bilo zelo živahno, saj sta obe najbolje uvrščeni ekipi svoje rezultate dosegli na našem kegljišču in sicer Bačka iz Münchna prvo mesto z 2.462 kegljev in Planinka iz Ravensburga drugo mesto z 2.456 kegljev.

Na uradni otvoritvi na kegljišču Maksa Perca je **Dr. Jože Gogala** v imenu ZTKO Ljubljana Center in ZTKO Ljubljana med ostalim izrekel tudi tele be-

sede: »Na športnih tekmah se spoznavate in družite, zmeraj in povsod so športniki in športnice ambasadorji sožitja. Vaše sodelovanje je izraz hotenja in utrjevanja prijateljskih vezi in sporazumevanja, izraz privrženosti domovini...«

Urbanec in Juvančič državna prvaka v parih

V soboto 21. aprila in v nedeljo 22. aprila je bilo v Zagrebu državno prvenstvo v parih. Prepričljivo je zmagal naš par Urbanec-Juvančič s 1.980 podrtimi keglji. Ostali naši pari se v premočno konkurenci niso najbolje izkazali. To tekmovanje je bilo tudi izbirno za uvrstitev v državno reprezentanco za SP.

Medtem, ko je Urbanec svojo formo potrdil, že na predhodnih tekmovanjih, pa se je moral Juvančič potruditi še drugi dan v konkurenci štirih kandidatov za SP. Tukaj pa je še Bine pokazal svoje sposobnosti in s rezultatom 963 kegljev osvojil mesto v državni reprezentanci za svetovno prvenstvo v mesecu maju.

Turnirji

Kegljaški klub Iskra-elektrozveze Ljubljana je tudi letos organiziral IV. turnir za pokal Livade v počastitev praznika republike. Naši udeleženci so bili tudi tokrat solidni, saj so zasedli vse zgornja mesta.

Isti teden pa so naši tekmovalci sodelovali tudi na ljubljanskem turnirju ob počastitvi 30. letnice kluba Slovan iz Ljubljane. Istočasno pa je bilo to tekmovanje tudi za memorial Zvoneta Pirca.

Naši člani so sodelovali tudi na tradicionalnem odprtem prvenstvu Hrastnika v kegljanju za posameznike. Prvenstvo se igra v dveh delih. Od naših so se v drugi del (finale) uvrstili Štrukelj, Bizjak in Ivačić. Urbanec in Juvančič pa na tem prvenstvu nista nastopila.

Med prazniki (29. aprila) pa je naša oslABLJENA ekipa tekmovala v Kočevju, kjer je njihov kegljaški klub praznoval 30. obletnico obstoja. Zasedli smo drugo mesto. Zmagala pa je seveda domača ekipa - jubilantka.

F. Hočevnar

Abrahami

Maja imamo v Gradisu enajst delavcev, ki slavijo življenjski jubilej, 50. rojstni dan. Abrahamom najiskreneje čestitamo, želimo vse najboljše, še na mnoga zdrava leta in prijetno praznovanje.

- Žarko Žunič - GE Jesenice
- Ivan Bistrovič - GE Maribor
- Smajil Amidžić - GE Celje
- Janko Petek - GE Nizke gradnje Maribor
- Mehmed Hadžalić - Obrat gradbenih polizdelkov Ljubljana
- Stanko Županič - GE Maribor
- Anton Sikošek - GE Maribor
- Franjo Puklavec - Strojno prometni obrat Ljubljana
- Stjepan Zebec - GE Maribor
- Nada Bajec - Biro za projektiranje Maribor
- Antun Hižak - GE Maribor

60-letniki

Ta mesec imamo samo tri šestdesetletnike. Tudi njim voščimo ob življenjskem jubileju vse najboljše, predvsem pa jim želimo obilo zdravja tudi v prihodnjih letih.

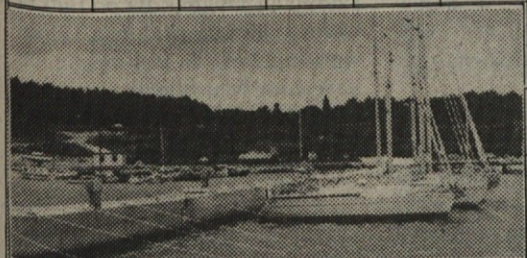
- Florijan Blažon - Strojno prometni obrat Ljubljana
- Mustafa Puškar - GE Celje
- Čerim Osmančević - Gradbená operativa Ljubljana

M. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

	PREPODANOST Z MAŠČORO	PRENVALEČ ISTRE	LUDSKI IZRAZ ZA STROKOLJO	DOLGA DOBRA	VISTA UDARCA DOGE V OBOJCI	ODRASHI KAMENI Z RAZNOBARVNIMI PROGRAMI	POSOBA ZA KOŽE	SITNEZ PREPRAVILEC PRAVDAR	ENOTA ZA IZRAČI TLAK
ZNANO DELO AGATHE CHRISTE									
VEŠOLSKI LETALC									
MEDICINSKI IZRAZ ZA SELEKCIJE									
KARAMBOL				TROGOVSKA POTRICA, POSREDOVKA	BARVA KART VZDEVEK IGRALCA POLJCA				
IZOBN PREDANSTVO				PLEMŠKI NASLOV	UMETNOST PISATELJICA PEROCI			UNITED STATES GL. MESTO JORDANIJE	
KOROŠČAK				HELA IN JEZERO V SZ SREDNJE VREMENA			VEŠOČEK IZ TV SERIJE		
ODTIS STOPALA V BLATU				GRADBNI ELEMENT DELAVEC V PEKARNI			IGRALKA WEST SOPROGA		
ŠPANSKI POLJTEK, PREMIER MED LETI 1891 IN 1891 (ADOLFO CORTALES)	TONE CUPAR ... IN OLJO		STENJENA DLAN SPORTNI KLUB IZ MADRIDA		ANTON NANUT		NACIN SLOG EVROPSKI VELETOK		
				OLOGLAVA AFRIŠKA STROKLIJA	NAJVIŠJA GORA V TURČIJE	PODOBOST	NAŠA DOLNA POD BILJCI ELDK VILC		
BARŠKA KLJUDICA				PREKLAZJE MODNE NOVOSTI ZASAVSKA GORA				IME SLOVENSKEGA PEŠNIKA FRITZA	
IME SLOVENSKE POPEVKAJKE RUFEL			GOROVJE NA MEJI MED AVSTRIO IN JUGOSLAVIJO						
FRANCOŠKO MORNO IME			VISOKO KREKO GORSTVO			IME VEČ ANGLIŠKIH REX	IME SATIRIKA BUCHWALDA	ŽENSKO IME	
								NALEPŠI DEL KOŽE	
								ZNANA VERDEVA OPERA	
							SESTAVIL JOŽE PETELJN	NEKDAŠNI KAMBORI POLJTEK	

UJETI V MREŽO - V Obratu gradbenih polizdelkov pospešeno izdelujejo strešne nosilce za gradbišče Emone. Zvezati je treba kar precej armature in delavci zgledajo, kot ujeti v železno mrežo.

Nagrajenci nagradne križanke

Tudi tokrat smo ponovno prejeli veliko število rešitev križanke aprilske številke Gradisovega vestnika. Veseli nas, da vam je reševanje v zabavo in da nam rešitve tudi pošiljate.

Tokrat smo do 10. maja prejeli nekaj manj kot 70 rešitev, srečo pri žrebu pa so imeli naslednji reševalci:

1. nagrada 100 din - **Jože Voglar**, Kraigherjeva 16, Ptuj
2. nagrada 80 din - **Tone Pirc**, Kovinski obrati Maribor - PE Ljubljana
3. nagrada 70 din - **Štefan Vidovič**, Drapšinova 13, Celje
4. nagrada 60 din - **Angelca Arhar**, GE Marobor
5. nagrada 50 din - **Boštjan Mencinger**, Bokalova 15, Jesenice

Nagrajencem čestitamo, reševalce pa ponovno obveščamo, naj na rešitev napišejo ime in priimek in svoj naslov, kajti tudi tokrat je bila izžrebana križanka brez imena in naslova.

Rešitve majske nagradne križanke pošljite do 11. junija na naslov GIP GRADIS, Uredništvo Gradisovega vestnika, Šmartinska 134 a, Ljubljana, s pripisom »Nagradna križanka«.

Uredništvo

Upokojenci, prijavite se!

Izlet v Slovenske gorice

Osnovna organizacija zveze sindikatov Gradis DSSS vabi v sredo, 30. maja 1990, na enodnevni izlet v Slovenske gorice z odhodom od 7. uri izpred poslovne stavbe na Šmartinski c. 134a v Ljubljani.

Ogledali si bomo novo avtobusno postajo v Mariboru, grad in jezero v Negovi, šampanjsko klet v G. Radgoni, zdravilišče Radenci. Kosilo bomo imeli na kmečkem turizmu v okolici Ljutomera in ob vrnitvi se bomo ustavili na gradu v Ptuju.

Prosimo upokojence Delovne skupnosti skupnih služb in Interne banke, da se na izlet prijavijo osebno 25. maja 1990 od 10. do 13. ure v pisarni Društva upokojencev Gradis na Industrijski c. 2 v Ljubljani (OGP).

Za prosta mesta v avtobusu se lahko prijavijo tudi člani Društva upokojencev Gradis ljubljanske regije. Prijave zbiramo do zasedbe avtobusa. Ob prijavi se plača prispevek 100,00 din.

Nasvidenje na izletu!

10 00 ZS DSSS

Dva naša kegljača v reprezentanci za Innsbruck

Urbanc in Juvančič na SP

Že v prejšnji številki Gradisovega vestnika smo poročali, da je na izbirnem tekmovanju v Zagrebu 31. marca in 1. aprila, naš tekmovalec Boris Urbanc dosegel najboljši rezultat tekmovanja s 1.938 podrtimi keglji.

Svoje vrhunsko kvaliteto pa je Urbanc potrdil tudi naslednji teden, pravtako na izbirnem tekmovanju v Zagrebu, toda na drugem kegljišču s 1.834 podrtimi keglji. Tudi naš Juvančič se je na tem kegljišču dobro izkazal (1.851 kegljev), toda ker je na prvi preizkušnji imel slabši rezultat, to še ni zadoščalo za uvrstitev v državno reprezentanco za svetovno prvenstvo. Zvezni selektor je dokončno odločitev za sedmega člana reprezentance še pustil odprto do tekmovanja dvojice za državno prvenstvo v parih.

To tekmovanje je bilo odigra-

no v soboto 21. aprila v Zagrebu, kjer je naš Urbanc ponovno potrdil svojo vrhunsko formo, saj je v paru s svojojem že tradicionalnim soigralcem Juvančičem z rezultatom 1.980 kegljev postal državni prvak v parih. Postavil je tudi nov rekord kegljišča z 996 keglji.

Drugi dan je potekalo izbirno tekmovanje, ko so nastopili štirje kandidati za sedmo mesto v državni reprezentanci za svetovno prvenstvo. Takrat je bil najboljši naš Bine z 963 keglji in tako je on dobil vozovnico za SP-90, ki bo od 20. do 26. maja v Innsbrucku. F. Hočevar

Še slab mesec in pričela se bo poletna sezona tudi v Gradisovih počitniških domovih. Odpravili se bomo veselo proti soncu in morju.

V Gradisovih počitniških domovih letos ne bo veliko novega

V Ankaranu je še prostor

Tudi letošnje poletje bo kar lepo število gradisovcev preživelo letni dopust v naših počitniških domovih. Za Poreč je bilo toliko prijav, da je dom skoraj v celoti zaseden, v Ankaranu pa je še dovolj prostora v vseh izmenah.

Kot je znano, je bilo izhodišče za oblikovanje cen v Gradisovih počitniških domovih takšno, da mora cena penzijskih uslug v celoti pokrivati stroške poslovanja, kar pomeni, da so bile cene oblikovane na ekonomskih osnovah. Tako znaša celodnevna oskrba 200 dinarjev, v pred in posezoni pa 140 dinarjev. Za otroke do 10. leta bo treba v času sezone plačati 150 dinarjev, v pred in posezoni pa 105 dinarjev. V omenjeni ceni nista vračunana prijava in turistična taksa.

Če bi se pogoji poslovanja med poletjem spremenili (predvsem kurz dinarja do DEM), bo prišlo tudi do sprememb penzijske cene in sicer do dneva odhoda na letovanje.

Ker tozdi v letošnjem letu niso pripravljene združevati sredstva za potrebe počitniških domov, ne bo letos v njih veliko novega. Postorili bodo le najnujnejše za dobro počutje gostov, zato pa se bodo zaposleni v domovih trudili čimbolj urediti okolico domov in na drug način ustreči gostom.

V Ankaranu bo tudi letos isto osebje, ki ga bo vodila upravna Jožica Lipar, s katerim so bili vsi lanskoletni dopustniki izredno zadovoljni. Prve goste so imeli že med prvomajskimi prazniki in vsi so bili zadovoljni nad uredjenostjo sob, v sicer že nekoliko zastarelih in obnove potrebnih hišicah. Še lepši kot doslej je park v Ankaranu. Posajenih je precej

novih rož, grmovje je obrezano, odvečno dračje pa so odstranili, tako da je v parku še bolj zračno in prijetno. Prvi gosti bodo v Ankaran prišli 10. junija.

Tudi Poreč ne bo zaostajal po urejenosti. Za to je celo zimo skrbel oskrbnik doma Nino Sečan. Osebje bo letos v domu novo, vodil pa ga bo upravnik Srečko Demšar, sicer vodja Uprave delavskih domov v Ljubljani. Upamo, da bo tudi ta ekipa v Poreču pridobila veliko simpatij, kot jih je prejšnja, ki jo je vodil Mariborčan, Ivan Kovčič. Sezona se bo v Poreču pričela 20. junija.

• Ker je v počitniškem domu v Ankaranu še dovolj prostora, obveščamo vse delavce Gradisa, da se za letovanje v Ankaranu še vedno lahko prijavijo. Obrnite se na Lojzeta Polajnara, DSSS, Šmartinska 134a, Ljubljana ali pa na telefon (061) 441-422. Pridite v Ankaran, ne bo vam žal.

O letovanju naših delavcev bomo več pisali v poletnih številkah Gradisovega vestnika, julija in avgusta.

Pozivamo vse gradisovce, in seveda tudi druge, da se nam z dopusta oglasijo s prispevkom ali fotografijo, vse bomo radi objavili in seveda tudi honorirali.

C. P.

GRADISOV VESTNIK

je glasilo delovne organizacije GIP GRADIS

Izdaja ga odbor za informacije: Srečko Friš – predsednik, člani: Marjan Čebokli, Aleksander Bojanič, Franjo Štromajer, Polona Kežjar in Milan Marčič – tajnik.

Glavni, odgovorni in tehnični urednik: Cveto Pavlin.

Člani uredniškega odbora: Sonja Vršič, Zoran Debelak, Emil Korenjak, Ivanka Golob in Ludvik Rudolf.

Tisk: Tiskarna Ljudska pravica Ljubljana

Naklada: 8100 izvodov

Naslov uredništva: GIP GRADIS, Gradisov vestnik, Šmartinska 134a, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 441-422, int. 232 in 220